

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
Факультет соціальних наук та соціальних технологій
Кафедра соціології

Кваліфікаційна робота

освітній ступінь — бакалавр

на тему: **«КРОС-КУЛЬТУРНІ ВІДМІННОСТІ ДОВІРИ ДО ООН»**

Виконала: студентка 4-го року навчання

Спеціальності 054 Соціологія

Колодій Лідія Василівна

Наукова керівниця: Малиш Л. О.

доцентка кафедри соціології НаУКМА

Рецензентка: Бондар В. С.

к. соц. н.,

доцентка кафедри соціології НаУКМА

Кваліфікаційна робота захищена

з оцінкою _____

Секретар/ка ЕК: _____

«___» _____ 2025 р.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ДОВІРИ	7
1.1 Основні підходи до визначення поняття інституційної довіри	7
1.2 Ключові здобутки емпіричних студій інституційної довіри	13
1.3 Чинники довіри до міжнародних організацій	20
РОЗДІЛ 2. РІВЕНЬ ТА ЧИННИКИ ДОВІРИ ДО ООН У РІЗНИХ КРАЇНАХ	26
2.1 Методологія дослідження крос-культурних відмінностей довіри до ООН	26
2.2 Крос-культурні відмінності загального рівня довіри до ООН	30
2.3 Крос-культурні відмінності оцінки ефективності ООН	39
2.4 Крос-культурні відмінності факторів довіри до ООН	44
ВИСНОВКИ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	57
ДОДАТОК А	66
ДОДАТОК Б	68
ДОДАТОК В	70
ДОДАТОК Г	73
ДОДАТОК Д	76
ДОДАТОК Е	77
ДОДАТОК Ж	78
ДОДАТОК З	79
ДОДАТОК К	81

ВСТУП

Студії інституційної довіри, в особливості довіри до міжнародних організацій, є важливим напрямом сучасної політичної соціології. Організація Об'єднаних Націй (ООН) посідає впливову позицію у глобалізованому світі, маючи мету забезпечити мир та безпеку по всьому світу (Степко, 2004). Довіра — ключовий механізм функціонування суспільства, завдяки якому населення здатне проявляти інституційну довіру, формувати й висловлювати справедливу оцінку діяльності міжнародних організацій.

ООН уповноважена інтернаціональна організація щодо вирішення глобальних викликів у питаннях рівності, гідності, безпеки, зокрема й військових конфліктів, економічного та соціального прогресу. Дослідження рівня довіри до цієї організації дає змогу оцінити ефективність її діяльності. Водночас, встановлення крос-культурних відмінностей довіри до ООН оцінює її не лише як авторитетну організацію у сфері прав людини, але й таку, що налаштована на збільшення глобальних інтеграцій та забезпечення вищого рівня легітимності (United Nations).

Оцінка ефективності діяльності міжнародних організацій виступає основним методом зв'язку зі сторони населення країн, забезпечуючи їхню легітимність. У своїй праці Л. М. Делмут (L. M. Dellmuth), Я. А. Шолте (J. A. Scholte), Й. Таллберг (J. Tallberg) на основі шести інституційних якостей виявили, що ефективна оцінка діяльності організацій має значний вплив на довіру до неї (2021).

У суспільстві, що характеризується великою кількістю глобальних проблем, спостерігається значна кількість соціально-політичних, економічних, соціодемографічних та історичних змін, які мають вплив на студії довіри. А. Економу (A. Economidou) і К. Коліасу (C. Kollias) вдалось визначити низку соціодемографічних чинників, у тому ж числі особистісних, що показали позитивний або негативний вплив на довіру до ООН (2023).

Провідні цілі ООН зосереджені на захисті прав людини й включають низку політик та механізмів їх забезпечення. Подібні виклики наявні і в країнах, перехідної економіки, де програми та стратегії роками спрямовані на стійкий розвиток. Прийнятий у 2015 році порядок сталого розвитку до 2030 року включає основних 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР), що спрямовані на підтримку зі сторони розвинутих країн та країн, що розвиваються у боротьбі із глобальними проблемами. Активна участь у виконанні плану миру та процвітання безпосередньо пов'язує майбутнє країн перехідної економіки із міжнародними інституціями (United Nations).

Україна є країною із посткомуністичним минулим у перехідному етапі розвитку. Її класифікують як країну, що розвивається із вищими рівнями доходу, і як країну із відносно нещодавно здобутою незалежністю, вона виступає цікавим кейсом для детального розгляду формування інституційної форми довіри (Ukraine | World Bank Open Data).

Вивчення крос-культурних відмінностей до ООН порівнює, чи у країнах перехідної економіки довіра до ООН відмінна від інших категорій країн, й наскільки Україна відрізняється згідно аспекту довіри до міжнародної організації поміж інших країн. Дослідження звертає увагу на ключові відмінності та чинники інституційної довіри, висвітлює важливість розгляду багатофакторного характеру довіри до ООН, що сприятиме покращенню розуміння діяльності інтернаціональних систем.

Основне дослідницьке питання – У чому полягають крос-культурні відмінності довіри до ООН?

Допоміжні дослідницькі питання:

Як концептуалізується поняття інституційної довіри у соціології?

Якими є основні теоретико-методологічні здобутки емпіричних студій інституційної довіри?

Якими є чинники довіри до міжнародних організацій, виявлені у міжнародних емпіричних дослідженнях?

Якою має бути методологія крос-культурного дослідження довіри до ООН?

Які крос-культурні відмінності спостерігаються щодо загального показника довіри?

У чому полягають крос-культурні відмінності оцінки ефективності ООН?

Якими є крос-культурні відмінності факторів довіри до ООН? Чи різняться набори предикторів довіри до ООН, їхня сила та напрям впливу у різних країнах?

Об'єкт – довіра до ООН

Предмет – крос-культурні відмінності довіри до ООН

Мета – визначити крос-культурні відмінності довіри до ООН

Завдання:

1. З'ясувати основні підходи до визначення поняття інституційної довіри у соціології.
2. Виявити основні здобутки емпіричних студій інституційної довіри.
3. Встановити головні чинники інституційної довіри за даними попередніх емпіричних розвідок.
4. Визначити рівень довіри до ООН у різних країнах.
5. З'ясувати крос-культурні відмінності оцінок ефективності діяльності ООН.
6. Виявити крос-культурні особливості переліків чинників довіри до ООН.

Дослідження довіри ґрунтуються на теоретичних напрацюваннях іноземних дослідників, таких як П. Штомпка, Ф. Аліріза, К. Арнольд, Е. Сапір, Г. Запрянова, П. Бурдєс, А. Брозіус, Е. Ван Елсаз, К. Де Врізе, Л. Коул, Е. Кон, Л. Делмутт, Дж. Шолте, Дж. Таллберг, П. Дівен, Д. Константелос, Н. Дрндаревич, С. Протич, М. Ельшиннаві, Б. Герштейн, Г. Карчич, Е. Гіденс, Дж. Худсон, А. Кааса, Л. Андріані, М. Карім, А. Кайялі, Х. Кім, Н. Краузе, Н. Луман, В. Мішель, Р. Роуз, Н. Осман, Х. Фан, К. Нгуєн, Й. Сасаки, Е. Ямамура, Г. Зіммель, М. Тхузар, Н. Албубулуші, Е. Альгарабаллі, Б. Торглер. Серед вітчизняних науковців спостерігається менша тенденція щодо вивчення феномену довіри, проте важливий внесок у розуміння даного явища внесли: Є. Алімпієв, Т. Брік, І. Гончарук, Д. Докторова, О. Кислова, О. Князева, О. Кисіль, О. Кучабський, С. Погорєлий, Б. Левчук, О. Мелих, І. Мартинюк, Н. Соболева, І. Медведєва, Н. Нахабич, Ю. Палагнюк, О. Сакало, О. Степко, Б. Юськів.

Емпіричною базою даної роботи виступає масив даних 7 хвилі Всесвітнього дослідження цінностей (World Values Survey), проведеного у період 2017 - 2022 рр. Аналіз даних здійснюється у межах позитивістського підходу. При аналізі застосовано програмне забезпечення SPSS.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ДОВІРИ

1.1 Основні підходи до визначення поняття інституційної довіри

У соціальних науках феномен довіри стає основою легітимної побудови складних соціальних систем й розвитку суспільства. Видатні науковці різних дисциплін активно почали вивчати даний феномен ще у ХХ столітті, проте так і не зуміли дати чітке визначення цього поняття (Doktorova, 2014).

Одним із перших детально даний термін розглянув Н. Луман (N. Luhmann) у 1979 році. Дослідник вивчав довіру як функціональний механізм, що діє задля оптимізації соціальних систем, надаючи певним взаємодіям характер стабільності та визначеності (1979). Він описує дане явище як складний соціальний феномен, формуючи короткі визначення терміну довіри згідно контексту, у якому його розглядає. Інтерпретуючи феномен довіри як систему редукції соціальної складності, науковець чітко окреслює дві форми довіри: персональну і системну.

Персональна довіра спрямована на міжособистісні стосунки осіб, які побудовані здебільшого на поведінці індивідів. Вона вимагає певного рівня взаємної обізнаності та близькості між агентами, який створює уявлення та очікування щодо майбутньої поведінки цієї людини. Даний вид довіри базується на особистих взаєминах та досвіді осіб, що дозволяють передбачати й інтерпретувати заздалегідь дії іншого суб'єкта взаємодії.

Системна довіра ж вимагає соціальної впевненості індивідів у соціальних системах суспільства. Її специфікою виступає взаємодія між індивідом та соціальними структурами, де фактично неможливий прямий зв'язок між об'єктом та суб'єктом. Форма системної довіри спрямована на інтеракцію незнайомих задля функціонування суспільних організацій. Даний вид не

передбачає детального розуміння особами процесів діяльності структур через їх складність.

Згідно з П. Штомпкою (P. Sztompka), довіру можна розглядати як очікування щодо певної поведінки інших людей, груп та організацій, які здебільшого розраховані на дії з особистою користю. Такі очікування побудовані на основі переконань та імпульсу довіри, що формується на попередньому досвіді, який здебільшого був успішним й позитивно вплинув на індивіда. Проте соціальні відносини є складними і збільшення соціальних зв'язків у суспільстві ускладнюють можливість контролю ситуації. Покладаючись на інший суб'єкт ми здійснюємо «ставку» щодо його майбутніх кроків, здійснюючи акт довіри або недовіри, який неможливий без явища ризику. У такому контексті інституційна довіра — це акт вірувань до масштабних організацій, за якими стоять приховані та видимі посадовці, що виконують певні соціальні ролі у даній структурі (2020). Науковець звертає увагу на аспект ризику, який є неминучим у взаємодіях з іншими агентами, та безвір'я (mistrust), яке є проміжною фазою побудови довіри, коли індивід не робить жодних припущень щодо зобов'язань іншого суб'єкта (2003).

У своїх працях щодо соціальних взаємодій Г. Зіммель (G. Simmel) неодноразово звертався до явища довіри, як до одного із основних та невід'ємних складових суспільства. Науковець розглядав даний феномен, вивчаючи легітимність соціальних структур, функціонування та інтеракцій соціальних спільнот, стійкості та стабільності наявних соціальних відносин тощо. Згідно проведених дослідником спостережень, усі перелічені аспекти не здатні функціонувати без даного явища. Воно виступає невидимим стержнем у побудові соціального життя, й неявно проявляється у кожній інтеракції індивіда із внутрішніми та зовнішніми факторами.

Розглядаючи концепт довіри згідно різних аспектів, Г. Зіммель трактує його як дії інших суб'єктів у перспективі, що виступають проміжним станом між інформованістю та невіглаством. Всезнаючий індивід позбавлений потреби у

даному феномені, коли зовсім не інформована особа через відсутність критичного мислення не може проявляти довіру на об'єктивних підставах (2013).

Також дослідник покладає в основу феномену довіри поняття «віра». Термін «віра» науковець прирівнює до релігійної віри, згідно якої суб'єкти здатні приймати рішення, перебуваючи у стані епістемологічної нейтральності. Індивіди, які висловлюють віру до Бога не можуть покладатись на докази, натомість вони проявляють дане явище на глибокому емоційному рівні.

За думкою науковця, за таким принципом побудований феномен довіри до соціальних структур. Довіра неможлива лише на доказах, вона проявляється на інтуїтивному рівні, який включає підтверджувальні дані, проте не обмежується ними. Це можна віднести до «слабкого інтуїтивного знання», яке має обмеження та містить стохастичність через наявні прогалини обізнаності щодо нашої реальності. В альтернативному варіанті, коли довіра засновувалась б лише на доказах, соціальні взаємодії були б неможливими (Simmel, 2013).

У своїх працях Е. Гіденс (A. Giddens) вивчав довіру уже на основі попередніх ідей інших дослідників. Він розширив розуміння даного феномену згідно праць Г. Зіммеля як явища, яке інкорпорує із поняттям «віра», що містить у собі прагматичний елемент впевненості щодо правильності дій соціальних систем. Також продовжив думку Н. Лумана щодо аспекту ризику, який змушує суб'єкта розглянути власне рішення й зі сторони результатів з високим рівнем невизначеності. А також розглянув трактування даного феномену згідно Оксфордського словника, що в основу довіри покладає впевненість щодо дій інших осіб.

Об'єднавши компоненти віри, ризику та впевненості, науковець пояснює довіру саме як явище, що виступає сполучною ланкою між впевненістю і вірою, та пов'язане із непередбачуваними факторами. За основу береться аспект переконаності у надійності певного суб'єкта, що супроводжується вірою у

моральні чесності (moral uprightness). Ризик виступає ж заміною тодішнього поняття «фортуна», зумовлюючи індивіда опрацьовувати власні рішення заздалегідь, передбачаючи їх результат та беручи відповідальність за наслідки (Giddens, 2013).

Вивчаючи поняття довіри у сучасності, Е. Гіденс поділяє довіру згідно різних видів зобов'язань: персоніфікованого (facework) і анонімні інші (faceless). Перший тип описує довіру, яка виникає під час особистісних взаємодій з іншими, де індивідуальні риси виступають основними факторами для відчуття надійності у такій особі. Другий тип стосується абстрактних систем, які неможливо самотійно контролювати (Doktorova, 2014).

Довіра до анонімних інших (faceless) стосується соціальних інституцій та експертних систем, щодо яких проявляється «сліпа віра» через відсутність повного розуміння ситуації та знань. Збільшення глобалізаційних процесів ускладнює можливість контролю та слідкування за перебігом подій, змушуючи індивідів проявляти довіру до інституцій та систем задля ефективного функціонування суспільства. Даний тип довіри притаманний для міжнародної інтеграції та управління, на рівні якої високо малоімовірно забезпечити довіру методом прямого нагляду й комунікації. Інституційна репутація, що вимагає прозорості у процесах, виступає базисом для побудови даного феномену, за інших умов він зазнає критики й перебудовування (reembedding) довіри до систем, загрожуючи їх функціональності та легітимності (Giddens, 2013).

Феномен абстрактної довіри є базисним елементом у побудові суспільства із сильним рівнем соціальної згуртованості. Він становить ключову роль функціонування соціальних систем, тому його значимість досліджується й вітчизняними науковцями.

Однією зі складових системної довіри виступає її інституційна форма. Довіра до соціальних інституцій здебільшого побудована саме на вірі в ефективне та правомірне функціонування систем, які в свою чергу включають

інтереси індивідів (Luhmann, 1979). У подальшому усі концептуальні рамки будуть зосереджені саме на інституційному типі довіри, забезпечуючи детальне вивчення даного феномену у соціальних системах.

Вивчаючи довіру до соціальних інституцій, Н. Луман концептуалізував поняття багатофакторно, де в основу було закладено три його основні аспекти: впевненість, ризик та ставлення.

Важливою складовою соціальних систем виступають індивіди, що мають певні очікування щодо їх функціонування. Політичні інституції є ключовими елементами соціальних структур, відповідальністю яких є забезпечення суспільства регулятивними механізмами поведінки та правил. Припущення щодо їх діяльності базуються не лише на основі знань та документів, які транслюють суспільні інститути задля побудови даного феномену з соціальними агентами, в основі ж виступають віра, дії та наявні результати. Науковець концептуалізує це як «впевненість у власних очікуваннях», показуючи, що довіра хоч і будується в умовах контингентності, вона ґрунтується на соціальному конструкті та сподівань у його соціально відповідальних робочих практиках (с.4, Luhmann, 1979). Успішні діяння з видимими позитивними наслідками можуть підтверджувати очікування суб'єктів, формуючи впевненість індивідів у майбутніх дія соціальних структур.

Однак соціальні інституції передбачають консистентне виконання своїх зобов'язань з метою підтримки уже набутої соціальної віри. Транснаціональним організаціям, які виступають наглядачами і запобіжниками у світових операціях, вкрай важливо забезпечувати суспільство стабільним показником довіри. Регуляція процесів на такому рівні вимагає відповідальності за прийняті рішення, передбачаючи готовність проявити свою вразливість. «Довіра, як азартна гра, ризикова інвестиція», яка стосується усіх соціальних акторів взаємодії (Luhmann, 1979, с.24). Суб'єкти, демонструючи надійність згідно певного об'єкта, ризикують особистими втратами та порушеннями їхніх прав. Водночас, байдужість соціальних структур та відсутність правильного

управління передбачуваними процесами, призводить до критики й знижує репутацію організації серед країн-членів та їх населення, ставлячи під сумнів власні очікування й спільні рішення.

Довіра виникає на основі взаємодії власних очікувань та оцінки зовнішніх обставин. Вона має динамічний характер, який виступає певною реакцією на взаємодію у соціальному контексті, залежного від історичних, суспільних, культурних факторів. Даний феномен можна інтерпретувати як «ставлення, яке є ні об'єктивним, ні суб'єктивним», показуючи функціонування соціальних механізмів, що базуються на межі знань і віри (Luhmann, 1979, с.27). Міжнародні організації формують його у взаємодії між соціальними агентами, тому дана форма довіри вимагає врахування різноманітності та прозорості дій. Ґрунтуючись на об'єктивних рішеннях та їх доказах, інтернаціональні структури демонструють системний підхід, що є основним фактором ефективності побудови даного феномену.

У своїй праці І. Мартинюк та Н. Соболева трактують інституційну довіру як «довіра до тих організацій, які відіграють ключову роль у генеруванні та виконанні громадських «правил гри»», становлячи фундамент стійкості соціальних систем (2016, с. 151). Б. Левчук та О. Мелих описують даний термін як довіру, що формується навколо суспільних інститутів, базуючись на їх результативності та легітимності. Також у дослідженні даного концепту науковиці особливу увагу звертають на вивчення цього поняття згідно мікро- і макрорівнях. Довіра через призму особистісних переконань до офіційних осіб при владі описує більше перший аспект, а довіра до громадських об'єднань, офіційних установ, органів влади тощо; де наголошується на загальній результативності управління державою, уже характеризує макрорівень. У рамках макрорівня довіра демонструє ставлення індивідів до інституцій як «своїх», тобто таких, що працюють в інтересах людей (2018). Є. Алімпієв визначає термін інституційної довіри як безособову довіру, яка ґрунтується на соціальних надіях осіб згідно загальноприйнятих формальних правил й норм щодо

функціонування соціальних структур (2012). Вивчаючи довіру як детермінанту продуктивності соціальних систем, О. Кучабцький і С. Погорелий описують дане явище, як довіру громадян до владних інституцій, що виникла на основі взаємодії обох агентів й відтворила суспільні очікування (2013).

Важливо зазначити про аспект часу, описаний Луманом та Штомпкою у теорії довіри. Час виступає основою для даного феномену, адже створює прямий зв'язок між минулим, теперішнім та майбутнім. Кожен період часу впливає на індивіда у свій спосіб. Аналізуючи досвід й формуючи передбачення, особа залишається у нинішньому, долаючи час. Будуючи очікування щодо дій у майбутньому, персона «призупиняє час» створюючи впевненість розвитку подій за бажаним сценарієм (Luhmann, 1979; Sztompka, 2003).

Міжнародні інституції також враховують даний аспект у побудові довіри з людьми. Створюючи соціальні структури, організації та альянси, вони створюють певну стабілізацію у часі, надаючи людям впевненість у загальних очікуваннях та підвищуючи рівень впевненості у майбутньому. Виконання ж власних обов'язків об'єктом у зазначені терміни дозволяє суб'єктам взаємодії відчувати управління часом та формувати довіру до інституції.

Загалом, феномен довіри можна охарактеризувати як оптимістичні очікування індивіда у взаємодії з іншими суб'єктами взаємодії, сподівання та прогнози яких будуються на основі знань, суб'єктивних цінностей і переконань особи. Інституційна довіра — це тип довіри до владних систем, що виникає на основі соціальних очікувань індивідів щодо легітимності та ефективності даних систем. І хоча дане явище залишається базисом для інтеграції суспільства, воно є складним та багатофакторним, а тому потребує детального вивчення.

1.2 Ключові здобутки емпіричних студій інституційної довіри

Інституційна довіра є одним із ключових факторів побудови суспільства з високою соціальною інтеграцією. Соціальні структури є продуктом людської

діяльності, виступаючи водночас механізмом контролю, інтеграції та розвитку суспільства. Врахування дуальності структури й агентності є базисом для розуміння й формування стабільної інституційної довіри.

Даний різновид довіри є динамічним багатофакторним конструктом, який має низку чинників, що його обумовлюють. Кожен із факторів проявляє різну інтенсивність впливу на довіру до інституцій, тож важливо розрізняти, які з чинників сприяють підвищенню або, навпаки, зменшують цей рівень. На основі напрацювань різних науковців, можна виокремити такі групи чинників: культурні, структурні та особистісні (Sztompka, 2020; Luhmann, 1979; Giddens, 2013).

Вивчаючи явище інституційної довіри, П. Штомпка у своїй роботі звертає особливу увагу на культурні компоненти, що формуються під впливом історичних подій, соціально-політичного середовища, культурних цінностей і норм тощо. Соціальна спадщина кожної країни є різною, а тому спричиняє відмінності в оцінюванні легітимності, стійкості, прозорості та результативності інституційних структур (2020).

До того ж, більшість індивідів не має достатньої кількості знань й не може проявити свою компетенцію згідно певних інституцій, а тому не завжди здатна раціонально визначити, чи потрібно виявляти довіру до конкретної системи. У таких випадках може проявлятися явище культурної довіри, яке дослідник концептуалізує як «загальну довіру, що пронизує всю спільноту» (Sztompka, 2020, с.396). Під тиском культурних орієнтацій, особи здатні оцінювати показники інституційної довіри згідно соціальних упереджень більшості населення (2020).

Культурно-історичні обставини виступають динамічним контекстом, який є певною мірою тлом сучасності, проте здебільшого на аспект інституційної довіри впливає саме чинник актуального структурного контексту, який через

свою динамічність дозволяє індивідам переосмислювати минуле й передбачати розвиток у майбутньому.

На важливості розгляду структурних компонентів у межах поняття інституційної довіри, у своїх працях наголошували Н. Луман і П. Штомпка. Соціальна стійкість, систематизована структура, порядок та правомірність у діях соціальних систем, виступають складовими функціонального механізму, який забезпечує оптимізацію процесів у суспільстві (1979; 2020).

Забезпечення оптимального рівня інституційної довіри здійснюється завдяки ефективній роботі соціальних механізмів. Якісне виконання передбачуваних зобов'язань дозволяє зберігати упорядкованість у суспільстві й сприяти стабільності праці його структур. Хоча індивіди здатні існувати у хаосі й невизначеності, дезорганізація суспільства й ризик негативно впливає на кожен сферу життя особи. Дотримання належного рівня організації дозволяє не лише покращувати аспекти соціального функціонування, але й виступає обов'язковим елементом інституційної довіри.

Н. Албулуші (N. Albuloushi) й Е. Альгарабаллі (E. Algharaballi) встановили зв'язок між інституційною довірою та рішучістю індивідів у непередбачуваних ситуаціях. Люди, схильні до ризику, володіють низьким рівнем уникнення невизначеності, який підвищує рівень інституційної довіри через свою адаптивність. Індивідам, які звикли жити у правових рамках, притаманний високий рівень уникнення невизначеності й вони проявляють нижчий рівень довіри до інституцій (2014).

Упорядкованість соціальних структур створює певні рамки, у яких спостерігається координація дій та обмеження взаємодій, у відповідності із зобов'язаннями кожної системи. Чіткий розподіл соціальних ролей сприяє запобіганню непорозумінь між соціальними агентами, й у разі непередбачуваних обставин дозволяє тимчасового усунути наявні прогалини без порушення функціонального механізму суспільства. Стабільність систем створює для

індивідів підґрунтя соціального життя, роблячи їх взаємодії стійкими до впливу зовнішніх обставин (Luhmann, 1979).

Транспарентність суспільних організацій передбачає певний рівень відкритості та близькості з індивідами, забезпечуючи суспільство впевненістю у коректності виконанні своїх зобов'язань. Наявність відкритої інформації щодо принципів діяльності та планів розвитку соціальних структур, дозволяє особам відчувати захищеність та контроль. Це в свою чергу зменшує підозрілість щодо функціонування систем й сприяє явищу інституційної довіри.

Важливим аспектом виступає й правова підзвітність соціальних інституцій. Згідно даного фактора, структури повинні діяти у межах законодавства, забезпечуючи індивідів добробутом, рівністю, справедливими рішеннями й нововведеннями. Верховенство права відповідає за контроль діяльності інституцій й регулює аспекти використання соціального статусу уповноваженими особами лише згідно робочих обов'язків, не зловживаючи наявним рівнем влади. Впевненість індивіда у легітимному функціонуванні незалежних інституцій, які при зверненні орієнтовані на вирішення труднощів, дозволяє забезпечувати екзистенційну безпеку суспільству й проявляти вищий рівень інституційної довіри. (Luhmann, 1979; Sztompka, 2020).

У дослідженні А. Касса (A. Kassa) та Л. Андріані (L. Andriani) встановлено негативний значущий зв'язок між дистанцією влади та інституційною довірою. Дистанційованість викликає зниження показників залученості індивідів до соціальних процесів, що в результаті сприяє зниженню інституційної довіри (2022).

Дослідження щодо впливу історичної спадщини, ефективності соціальних механізмів та верховенства права на форму інституційної довіри провели Л. Коул (L. Cole) і Е. Кон (E. Cone). У своїй роботі науковиці вивчали відмінності даних чинників на феномен довіри до інституцій у країнах Західної та Східної Європи із різними типами управління.

У минулому авторитарним комуністичним країнам Східного регіону була притаманна модель протидії злочинності, яка забезпечувала законослухняним громадянам стабільність та захищеність. Водночас, певні соціальні інститути, що мали вищий рівень влади, зловживали своїми повноваженнями, зневажаючи права підозрюваних осіб, й не звітували щодо своїх дій перед громадянами (2016).

Західноєвропейські країни мали модель правових процедур, які мали більше обмежень у владних аспектах. Владні структури забезпечували справедливі судові провадження й діяли у захисті правових інтересів усіх громадян. Функціонування соціальних інституцій у рамках закону й потребах людей вимагало від структур транспарентності у підзвітності та покращення прав людини.

Загалом, у країнах колишнього авторитарного режиму може зберігатись нижчий рівень інституційної довіри через минулі обмеження власної правової захищеності й невідповідність із очікуваннями індивідів щодо політичної позитивної інтервенції, коли країнам колишньої ліберальної демократії притаманний вищий показник через реалізованість антикорупційної діяльності та забезпечення справедливості у соціальних структурах, що є ключовими інтересами населення країн (Cole & Cone, 2016).

Однак, вивчаючи фактори впливу на різні форми довіри, окрім структурних та культурних чинників важливо звертати увагу й на особистісні. Агентність виступає джерелом соціальних змін, хоча й обмежується соціальною структурою. Соціальні системи не здатні функціонувати без відповідної реакції людей на їхні дії, їм потрібна взаємодія із суспільством, тому між ними виникає діалектичний зв'язок. Водночас кожному індивіду притаманні різні знання та власні бачення, тому розуміння особливостей поглядів на певні дії з боку соціальних структур дозволяють знаходити шляхи найменшого спротиву, для підвищення рівня інституційної довіри (Giddens, 2013).

Персональні риси особистості відіграють суттєву роль для феномену інституційної довіри. Позитивні якості індивіда як активізм, альтруїзм, інноваційність тощо; сприяють створенню просоціального середовища. Сприятлива атмосфера проникає у повсякденність індивіда у різних сферах, впливаючи на задоволеність людьми своїм рівнем життям. Частково свій вплив здійснює й міжособистісний рівень довіри, який може поширювати тенденцію взаємної довіри або скептицизму щодо інших форм інституційної довіри (Sztompka, 2020).

Дослідження Н. Нахабич щодо взаємозв'язків між благополуччям та інституційною довірою у європейських країнах свідчить про наявність значущого зв'язку між суб'єктивним благополуччям та довірою. Між двома факторами наявна позитивна кореляція, а отже країни із вищим рівнем задоволеності життям здатні більше довіряти абстрактним системам (2012).

До особистісних чинників важливо віднести й рівень освіти індивіда. Освіченість та обізнаність у багатьох напрямках конструює фундамент теоретичної бази знань, що сприяє розвитку критичного аналізу діяльності структур. Певною мірою освітні системи формують інституційну форму довіри через повагу до експертних знань, які транслуються соціальними структурами. Індивід може не цікавитись принципами праці інституцій, проте проявляти довіру до них, через їхню активну участь як соціального агента у житті людей. Освітній рівень безсумнівно сприяє розвитку обізнаності, проте в різних контекстах його вплив на феномен інституційної довіри є різним (Giddens, 2013).

Праця Д. Худсона (J. Hudson) детально описує залежність між рівнем освіти індивіда та інституційною довірою. Використовуючи напрацювання інших дослідників, він стверджує, що ерудовані особистості частіше поділяють цінності соціальних структур, виражають більший рівень відкритості у взаємодії з іншими людьми й більш відкриті до трансформацій. Формуючи позитивне ставлення до суспільства на основі знань, дослідник вказує про пряму позитивну залежність рівня освіти з інституційною довірою (2006).

Важливо звернути увагу й на соціальний капітал індивідів, який може проявлятися у різних аспектах. Розглядаючи його як ресурс соціальних мереж, він може проявлятися як на колективному, так й індивідуальному рівні, породжуючи солідарність та лояльність у взаємодіях з іншими. Він може виступати з'єднувальним елементом з іншими особами, надаючи індивідам зі слабкими зв'язками доступ до зовнішніх ресурсів. Однак потрібно вважати, що даний елемент діє на основі перетину власних інтересів із захопленнями інших осіб, а тому може бути залежним від атмосфери певного угруповання, породжуючи інституційну довіру індивіда на основі думки інших, що виступають частиною цієї спільноти (Luhmann, 1979; Sztompka, 2020; Bourdieu, 2011).

Ще одним впливовим фактором впливу на інституційну довіру виступають політичні вподобання індивіда та його зацікавленість політикою. У залежності від власних ідеологій, особи можуть варіювати певні аспекти діяльності інституцій й по-різному реагувати на діяльність структур. Коли бажані очікування щодо функціонування систем не відповідають дійсності, інституційна довіра можна зазнати компрометації й з часом знизитись. Однак якщо структури сформовані у інтересах індивіда, ймовірно він проявлятиме вищий рівень до даного типу довіри (Mishel & Rose, 2001).

Загалом інституційна довіра виступає багатофакторним феноменом із значною кількістю чинників. Згідно макроінституційних теорій довіри важливими чинниками виступають культурні та структурні аспекти. Виступаючи характеристиками для оцінки ефективної діяльності структур, індивіди можуть ретельніше аналізувати функціонування інституцій й проявляти довіру у різній мірі. До мікроінституційних теорій довіри відносяться особистісні чинники, що пояснюють інституційну довіру через характеристики, цінності, зацікавленість та вподобання окремих громадян.

Врахування різноманітності макро- та мікро- чинників інституційної довіри дозволяє врахувати, якою мірою той чи інший фактор сприяє зміні рівня довіри до певної інституції.

1.3 Чинники довіри до міжнародних організацій

Глобальне управління виступає одним із головних елементів світового порядку. Дана концепція формується на основі перетину інтересів міжнародних соціальних акторів, що виступають авторитетом у різних країнах. Залучаючи їх до кооперації та управління глобальними процесами, концепція дозволяє протистояти викликам суспільства й створювати підтримуюче соціальне середовище для життя (Юськів, 2009).

Важливою складовою глобального управління виступають міжнародні організації. Їхньою провідною місією є вирішення суспільних викликів та покращення процесів колективної дії як всередині, так і поза межами країн. Основними агентами впливу та змін у міжнародних організаціях, виступають індивіди, тому рівень інституційної довіри є детермінантою ефективної діяльності та легітимності таких структур.

Проведені дослідження довіри до міжнародних організацій, як різновиду інституційної довіри, дозволяють виявити конкретні фактори, що сприяють підвищенню або зниженню даної форми довіри. Ідентифікація головних чинників впливу допомагає визначити механізми формування інституційної довіри до світових інституцій, удосконалення яких сприяє створенню інклюзивної моделі міжнародного управління.

Студії довіри до міжнародних організацій як Світовий Банк, ООН, СОТ, ЄС, МВФ, ТНК (Транснаціональні корпорації), НАТО зосереджуються на визначенні рівня інституційної довіри серед різних соціальних груп, вивчаючи, як різні ендогенні та екзогенні чинники впливають на формування даної форми довіри. До ендогенних факторів відносяться ті, що виникли із самої системи і є

внутрішніми щодо політичної структури. Екзогенні чинники породжені зовнішніми факторами, які, навпаки, мають вплив на цю систему. Дані фактори радше відносяться до характеристик індивіда, які були набуті в результаті соціалізації, або на оцінку діяльності міжнародних організацій згідно зазначених їхніх цілей, норм та правил. Обидва види чинників впливу на інституційну довіру можна розглядати на макро- і мікрорівні, однак дана праця зосереджена на екзогенних факторах мікрорівня (Кислова, 2015).

Одним із ключових чинників довіри до різних міжнародних організацій виступає зацікавленість політикою. Згідно праці Ю. Палагнюка, обізнаність у даній тематиці спонукає індивідів до залученості в інституційні процеси, активно висловлюючи свою громадянську позицію (2021).

Фактор зацікавленості політикою згідно праці науковців виступає однією зі складових функціональної включеності в соціальне життя організацій. Прояв політичного інтересу сприяє моніторингу діяльності міжнародних інституцій та активному вираженню власної позиції у важливих питаннях (Князева & Кисіль, 2021).

Підсумки проведеного емпіричного дослідження З. Хесамі (Z. Hessami) щодо довіри до різних міжнародних організацій свідчать про позитивний зв'язок інституційної довіри та політичним інтересом. Особи, які частіше читають друковані видання та вступають у політичні дискусії, здатні краще усвідомлювати цілі міжнародних інституцій й аналізувати їхні дії. Результати здійсненого дослідження згідно моделі бінарного пробіт оцінника (probit estimator), демонструють пряму позитивну кореляцію між політичною зацікавленістю та рівнем довіри до Світового Банку, СОТ та МВФ. До того ж, люди із вищою політичною обізнаністю виявляють вищу довіру одночасно до всіх організацій (2011).

Більшість наукових робіт (Князева & Кисіль; Torgler; Diven & Constantelos; Hessami; Brosius, Van Elsas & De Vreese; Arnold, Sapir & Zapryanova) щодо довіри

до міжнародних організацій виокремлюють рівень освіти. Екзогенний чинник, який притаманний кожному індивіду, не завжди виступає прямим фактором впливу на довіру до міжнародних інституцій, проте коли зв'язок наявний, освітній ступінь є важливим детермінантом впливу на інституційну форму довіри до глобальних установ.

Емпіричне дослідження, проведене Б. Торглером (B. Torgler) свідчить про наявний позитивний зв'язок між формальною освітою та схильністю довіри до ООН. Згідно результатів, проведених регресійних моделей, дослідник звітує про значущість коефіцієнта академічної освіти згідно довіри до міжнародних інституцій. У всіх специфікаціях, де вивчався вплив формальної освіти на рівень інституційної довіри, науковець стверджує про статично значущий позитивний зв'язок. Індивіди, у яких зростає рівень освіти, демонструють збільшення рівня довіри до ООН (2007).

Підсумки регресійного аналізу, проведеного для 41 країни, П. Дівеном (P. Diven) та Д. Константелосом (J. Constantelos), підтверджують попереднє твердження щодо наявності значущого позитивного зв'язку між довірою до ООН та освіченістю особи. Нестандартизований коефіцієнт 0,011, а стандартизований 0,029, відображають, як вищий рівень освіти сприяє росту інституційної довіри до ООН (2011).

Дослідження З. Хесамі (Z. Hessami) показує, що наявність вищої освіти має позитивний зв'язок із довірою до міжнародних організацій. Дослідник також розглядає, який вплив має даний фактор у взаємодії з віком. Згідно отриманих результатів дослідження, де порівнювались рівні довіри осіб, здобутих у трьох часових проміжках, отримана індивідами після 19 років освіти має найбільший вплив. Особливу увагу дослідник звертає й на маргінальний ефект, згідно показників якого люди з вищою освітою здатні ймовірно на 4.5 – 6.5% вище довіряють міжнародним організаціям Світовий банк, МВФ і СОТ, ніж менш освічені люди (2011).

Праця, написана групою дослідників щодо крос-культурної довіри до інституції Європейського Союзу, згадує про індикатор когнітивної мобілізації індивідів, як сукупність рівня освіти та зацікавленості політикою. Науковці висловлюють неоднозначну думку щодо зв'язку між освіченістю особи та рівнем інституційної довіри. З одного боку, наявність знань та зацікавленості у політичній діяльності сприяє підвищенню довіри, водночас, через наявне явище євроскептицизму може спостерігатись й зворотне твердження. Проведення логістичної регресії серед країн-учасниць Євросоюзу продемонструвала наступні результати. Розглядаючи залежність між змінними на індивідуальному рівні, спостерігається негативний зв'язок, проте врахувавши контекст досліджуваної країни й здійснивши багатофакторний аналіз, зв'язок стає позитивним (Arnold, Sapir & Zaryanova, 2012).

У вітчизняному дослідженні О. Князевої та О. Кисіля щодо довіри до політичних та міжнародних інститутів яскраво виражено чинник асоціативної довіри. Даний феномен полягає у тому, що довіра до однієї організації здатна породжувати довіру й до іншої структури. Такий взаємозв'язок між інституційною формою довіри серед різних соціальних структур може виникати через такі причини: загальний рівень довіри, подібні цінності серед організацій, раціональне узагальнення сприйняття різних організацій як частин однієї системи (2021).

Проведене серед європейських країн дослідження свідчить про значну кореляцію між рівнем довіри до Європарламенту, що виступає головною складовою ЄС, та довірою до ООН. Дослідники виявили наявний сильний зв'язок (0,7 – 0,8) згідно коефіцієнта Спірмена між інституційною формою довіри до різних організацій у Чехії, Італії, Угорщині та Болгарії. Також результати факторного аналізу підтвердили наявність феномену асоціативної довіри серед семи політичних та міжнародних досліджуваних інституцій (Князева & Кисіль, 2021).

У своїй праці Х. Кім (H. Kim) досліджував, як рівень доходів індивіда впливає на інституційну довіру до міжнародних організацій на мікрорівні. За допомогою логістичної регресії науковець виявляв вплив рівня доходів на рівень довіри до Світового Банку, СОТ та ТНК. На основі отриманих результатів свого аналізу, дослідник виявив статично значущий позитивний зв'язок між оцінкою власних доходів та довірою до СОТ із показниками 0,079 у першій моделі, 0,072 у другій, 0,073 у третій. Однак у останній четвертій моделі показник 0,068 виявився незначущим ($p > 0,05$). Незначущі показники між незалежною і залежною змінними визначено щодо Світового Банку, хоча й коефіцієнти у чотирьох моделях варіювались у межах від 0,043 до 0,056. У дослідженні довіри до транснаціональних корпорацій показники варіювались у межах від 0,045 до 0,065, однак вони були незначущими ($p < 0,05$) (2012).

Ще одним важливим екзогенним чинником інституційної довіри до міжнародних організацій виступає задоволеність рівнем життя. У своїй праці О. Князева та О. Кисіль досліджували як різні індивідуальні фактори впливають на довіру до міжнародних інститутів серед європейських країн, серед яких був чинник власного благополуччя. Згідно отриманих результатів кореляційної матриці на даних 2020 року ESS Round 9 було з'ясовано наявний значущий стандартизований коефіцієнт поміж змінними задоволеність життям і довіра до міжнародних інституцій (2021).

Дослідження довіри до НАТО, проведене А. Економому (A. Economidou) і К. Коліасом (C. Kollias) серед країн учасниць ЄС виявило ще низку особистісних характеристик, що виступають факторами впливу на довіру до міжнародних організацій. На основі логістичного регресійного аналізу, дослідники виявили, що такі характеристики як вік, освітній статус, стать, сімейний стан, зайнятість, фінансове становище, політична самоідентифікація та політична зацікавленість є впливовими факторами. Люди старшого віку здатні проявляти вищий рівень довіри до НАТО. Одружені індивіди або ті особи, що живуть зі своїми партнерами схильні менше довіряти воєнно-політичному альянсу. Люди із

наявним вищим рівнем освіти, студенти, працевлаштовані особи, пенсіонери та забезпечені хорошим фінансовим станом індивіди демонструють більшу довіру до міжнародної організації. Зацікавленість політикою спонукає людей більше довіряти НАТО, однак тут важливо враховувати і самоідентифікацію персони. Особи, що відносять себе до прихильників лівих поглядів схильні ставити нижчий рівень інституційної довіри до альянсу у порівнянні з центристами, однак індивіди із правими поглядами виявляють вищий рівень довіри відповідно. Також спостерігався слабкий позитивний зв'язок між рівнем життя та міжнародними організаціями (2023).

Отже, серед основних екзогенних чинників, що розглядаються на мікрорівні згідно довіри до міжнародних організацій відносяться: зацікавленість політикою, рівень освіти, асоціативна довіра, рівень доходів та задоволеність власним життям. Не менш важливими особистісними характеристиками є й вік, стать, сімейний стан, статус зайнятості, політична самоідентифікація індивіда. Дослідження показують, що більшість перелічених детермінант мають позитивний зв'язок на інституційну довіру до міжнародних організацій, таких як ООН, ЄС, Світовий Банк, МВФ, НАТО, СОТ, ТНК. Водночас, врахування соціального контексту та багатofакторності може спричинити відмінність із твердженням щодо позитивного взаємозв'язку.

РОЗДІЛ 2. РІВЕНЬ ТА ЧИННИКИ ДОВІРИ ДО ООН У РІЗНИХ КРАЇНАХ

2.1 Методологія дослідження крос-культурних відмінностей довіри до ООН

Проведення дослідження щодо крос-культурних відмінностей довіри до ООН ґрунтується на позитивістській парадигмі, яка передбачає систематичний та раціональний підхід до аналізу кількісних емпіричних даних.

Дані для проведення аналізу отримано з 7 хвили (востаннє оновленої 15 травня 2024 року) Всесвітнього дослідження цінностей (World Values Survey). У межах дослідницького процесу застосовано багатошаблеву вибірку із випадковим відбором на кожному з етапів. Основний польовий етап проведений у період з 2017 по 2020 роки, додаткові польові фази були здійснені 2021 та 2022 років. Методами збору даних є: PAPI, CAPI, CATI, CAWI¹ та поштове опитування. Відсоткове відношення щодо кожного методу збору даних є наступним: CAPI — 49,9%, PAPI — 34,5%, CAWI — 10,3%, CATI — 0,1%, поштове опитування — 0,1%.

Отримані результати опитування репрезентативні для населення країн-учасниць віком від 18 до 99 років. Загальна кількість респондентів, опитаних у 66 країнах учасницях WVS² становить 97 220 відповідей. Репрезентативна вибірка кожної країни знаходиться у межах від 1000 до 3200 респондентів. Доступ до масиву даних є загальнодоступним, й передбачає використання масиву даних для наукових робіт (World Values Survey Association, 2020; Naerpfer та ін., 2022).

---

¹ PAPI (Paper Interview) – паперове інтерв'ю

CAPI (Computer Assisted Personal Interview) – індивідуальне особисте інтерв'ю за допомогою централізованої комп'ютерної системи

CATI (Computer Assisted Telephone Interview) – особисте інтерв'ю по телефону

CAWI (Computer Assisted Web Interview) – індивідуальне онлайн опитування на спеціальній веб-сторінці

² За винятком: Гонконг, Макао – спеціальні адміністративні райони Китаю, Північна Ірландія – частина Сполученого Королівства, Пуерто-Рико – невиключена частина США, Тайвань – острівна держава

Для аналізу описових статистик обрано 65 країн із 7 хвили WVS, де задавали питання Q83 «Довіра: Організація Об'єднаних Націй (ООН)». Єдиною країною, яка не була опитана щодо довіри до ООН виявлено Китай, а тому він не включений до аналізу. Замість звичної описової статистики для отримання загальних крос-культурних уявлень по країнах обрано композитний показник балансу довіри, розрахований на основі різниці значень позитивної та негативної довіри для кожного респондента. Інтерпретація загального рівня довіри та оцінка варіативності для кожної із перелічених країн здійснена на основі розрахованого агрегованого параметру (середнє значення) та показника варіативності (стандартне відхилення).

Ординальна змінна Q83 містить відповіді на питання «Довіра: Організація Об'єднаних Націй» вимірюється за шкалою від 1 до 4, де 1 – повністю довіряю, 2 – переважно довіряю, 3 – майже не довіряю, 4 – зовсім не довіряю. Для побудови композитного показника балансу довіри, обернена змінна була перекодована у прямий спосіб, щоб значення були наступними: 1 – зовсім не довіряю, 4 – повністю довіряю. Методом перекодування на дихотомії, де значенням 3 і 4 присвоювався 1 бал, значення 1 і 2 отримували 0 балів, було створено категорію позитивної довіри. За таким ж принципом створено категорію негативної довіри, однак тут 1 бал отримували відповіді 1 і 2 відповідно. Композитний показник балансу довіри розраховувався за формулою різниці часток негативної довіри від позитивної довіри.

Для детальнішого розуміння отриманого розподілу значень показника довіри, обраховано рівень невизначеності довіри до ООН згідно частці отриманих відповідей «Не знаю», що початково визначено як пропущенні значення.

Для виділення тенденцій групування країн, на основі отриманого середнього значення створеної змінної «баланс довіри» для кожної із країн, проведено кластерний аналіз k-means й виділено три кластери. Низький баланс довіри із середнім значенням по кластеру – -0.51, помірний – 0.03, високий – 0.41.

Результати отримано у 4 ітерації, що свідчить про стійкі результати аналізу (Додаток А).

Глибший крос-культурний аналіз відмінностей довіри до ООН здійснено з застосуванням індикаторів ефективності діяльності ООН тематичного модулю «Політична довіра» у масивах даних досліджуваних країн у період з 2017 по 2022 роки:

Q291UN1 - Організація Об'єднаних Націй: Загалом, ООН є компетентною та ефективною

Q291UN2 – Організація Об'єднаних Націй: ООН зазвичай погано виконує свої обов'язки

Q291UN3 – Організація Об'єднаних Націй: ООН зазвичай діє у власних інтересах

Q291UN4 – Організація Об'єднаних Націй: ООН прагне зробити все можливе, щоб служити світові

Q291UN5 – Організація Об'єднаних Націй: ООН загалом вільна від корупції

Q291UN6 – Організація Об'єднаних Націй: Робота ООН є відкритою та прозорою.

Аналіз чинників довіри до ООН проводився на країнах, обраних з огляду на наявність у їхніх масивах запитань щодо ефективності діяльності ООН. Згідно висновків із дослідження О. Сакало, опитування додаткового модулю проводилось лише серед окремих країн, що розвиваються, і включало такі 15 країн: Венесуела, В'єтнам, Ефіопія, Зімбабве, Іран, Кенія, Киргизстан, Лівія, Мальдіви, Марокко, М'янма, Нікарагуа, Таджикистан, Україна, Філіппіни (2021).

Кожен індикатор ефективності довіри вимірюється за ординальною 5-бальною шкалою, де 1 – повністю згоден, 2 – радше згоден,

3 – ні згоден, ні незгоден, 4 – радше не згоден, 5 – зовсім не згоден, згідно кожного із показників ефективності ООН:

- 1) компетентна та ефективна;
- 2) погано виконує обов'язки;
- 3) діє у власних інтересах;
- 4) робить все можливе для слугування світові;
- 5) вільна від корупції;
- 6) відкрита і прозора.

Для проведення аналізу кожен із шести змінних із оберненою шкалою перекодовано у прямий спосіб, щоб значення були наступними: 5 – повністю згоден, 1 – зовсім не згоден.

На шести індикаторах оцінки ефективності діяльності ООН проведено факторний аналіз методом основних компонентів (Principal components) із застосуванням ортогональної проєкції (Varimax rotation) з метою виявлення групування чинників ефективності роботи ООН для подальшого аналізу. Також здійснено перевірку коректності та валідності застосування факторного аналізу, яка ґрунтується на результатах показників КМО і Бартлетта (Bartlett's), що описують пов'язаність змінних між собою. Додатково обчислено альфа Кронбаха для перевірки внутрішньої узгодженості.

Оскільки факторні рішення для різних країн різнились, для показників було розраховано середню міжпунктову кореляцію (average inter-item correlation) на основі одержаних кореляцій між кожним із показників (Таблиця Д.2.3.Д). Обчислення здійснено за формулою середнього значення, де $\bar{a}$ – середнє значення, a_i – кожен із показників, n – кількість показників.

$$\bar{a} = \frac{\sum_{i=1}^n a_i}{n}$$

Для визначення чинників довіри до ООН, відповідно до даних попередніх емпіричних студій, було виокремлено перелік змінних для тестування їхнього

впливу, зокрема рівень зацікавленістю політикою, рівень освіти, рівень доходів та асоціативною довірою

Для індексу асоціативна довіра було побудовано індекс на показниках довіри до МВФ, Світового Банку та СОТ. Для заздалегідь перекодованих із оберненої 4-бальної шкали у пряму змінних, обраховані парні кореляції (значення коефіцієнтів Спірмана), які варіюються у межах від 0,579 до 0,654, p -value < 0,05 і альфа Кронбаха, для змінних дорівнює 0,835, що свідчить про хороший рівень узгодженості змінних поміж собою (Таблиця Д.2.3.Д). Індекс розрахований за принципом середнього значення серед усіх досліджуваних змінних.

З метою проведення біноміальної регресії залежну змінну Q83 «Довіра: Організації Об'єднаних Націй» було перекодовано у дві категорії: у межах першої об'єднано респондентів, які тою чи іншою мірою довіряють організації, а у другу – тих, хто їх тою чи іншою мірою не довіряє ООН. У результаті, було створено дихотомічну змінну де було чітко виражено довіру або недовіру до ООН.

Перекодовано й змінну Q199 «Інтерес до політики» із оберненою 4-бальною шкалою в пряму, де значення 1 – зовсім не зацікавлений політикою, 4 – дуже зацікавлений політикою.

Для забезпечення репрезентативності та точності результатів масив даних зважено згідно рекомендованої документації.

2.2 Крос-культурні відмінності загального рівня довіри до ООН

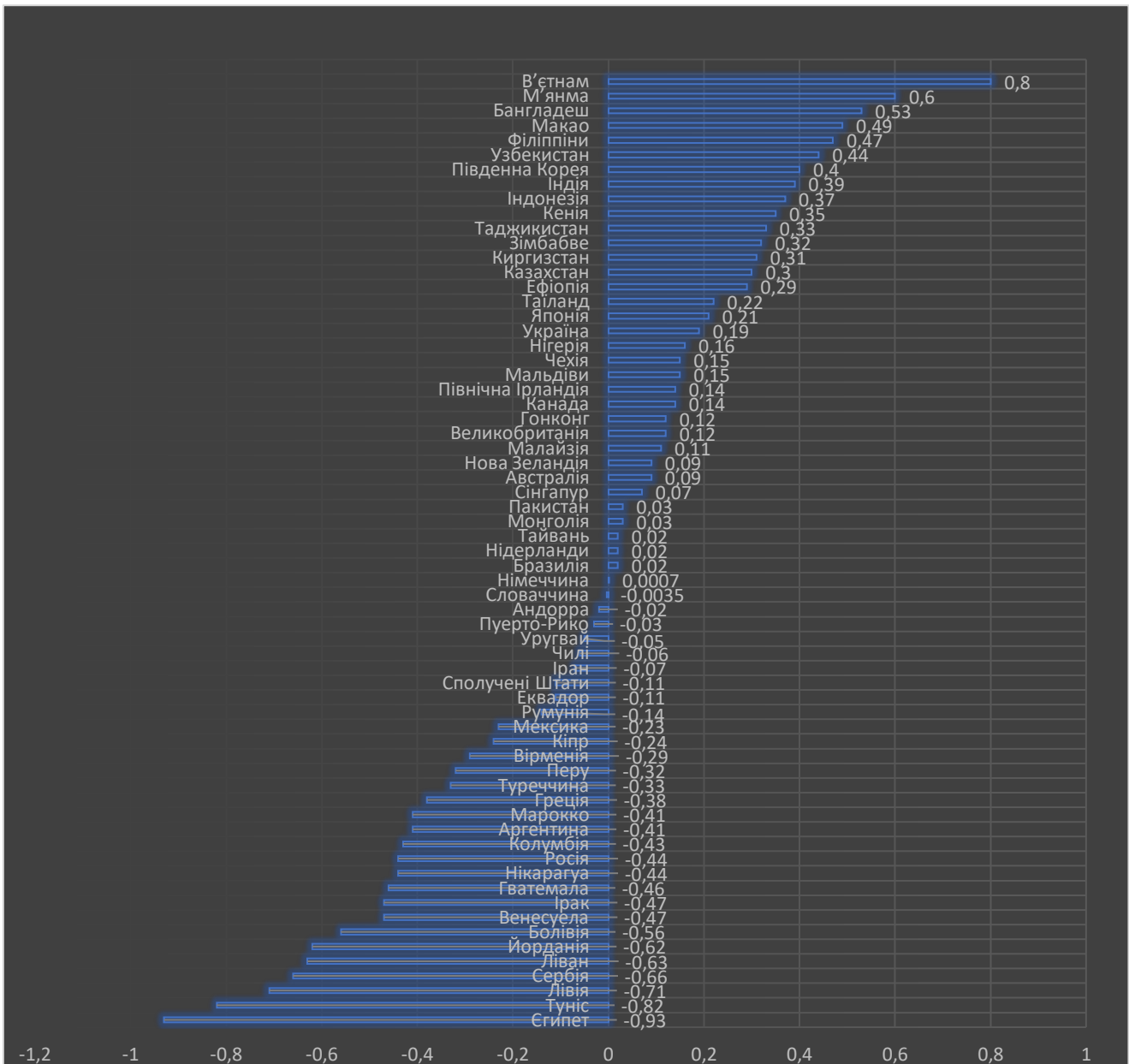
Довіра до ООН суттєво варіює між країнами: Австралія, Андорра, Аргентина, Вірменія, Бангладеш, Болівія, Бразилія, Великобританія, Венесуела, В'єтнам, Гватемала, Гонконг, Греція, Еквадор, Ефіопія, Єгипет, Зімбабве, Індія, Індонезія, Ірак, Іран, Йорданія, Казахстан, Канада, Кенія, Киргизстан, Кіпр, Колумбія, Лівія, Ліван, Макао, Малайзія, Мальдіви, Мексика, Монголія, Марокко, М'янма, Нігерія, Нідерланди, Нікарагуа, Німеччина, Нова Зеландія, Пакистан, Перу, Південна Корея, Північна Ірландія, Пуерто-Рико, Росія,

Румунія, Сербія, Сінгапур, Словаччина, Сполучені Штати, Таджикистан, Тайвань, Таїланд, Туніс, Туреччина, Узбекистан, Україна, Уругвай, Філіппіни, Чехія, Чилі, Японія, політичні структури та контексти, історичний досвід, рівень доходів та задоволеність власним життям значною мірою впливають на формування цього явища. Тож вивчення крос-культурних відмінностей у довірі до ООН дозволяє детальніше опрацювати та оцінити діяльність міжнародної організації в різних суспільствах.

Крос-культурне порівняння довіри до ООН здійснено для 65 країн. Для розрахунку довіри до ООН для кожної із країн, на отриманих респондентами відповідях розроблено композитний показник балансу довіри на кожного респондента й обчислено середній показник (mean) по кожній із них (Таблиця Д.2.2.Г).

На основі обрахованого показника побудовано гістограму (Рис.2.2.1), за якою є чітко виражений розподіл країн за полюсами: позитивним (> 0) і негативним ($0 <$). До негативного полюсу входить 30 країн, зі значенням показника у межах від -0,93 до -0,004. До позитивного полюсу належать інші 35 країн, середні значення довіри до ООН якого варіюються від 0,0007 до 0,8.

Найменше значення довіри до ООН належить Єгипту із показником -0,93. Причини такого низького рівня довіри зумовлені конфронтацією Єгипту із ООН та декількома країнами-учасниць щодо прав людини. Парламент Єгипту не погоджується із судженнями, що підіймаються на засіданнях ООН, ставлячи під сумнів компетентність даної організації.

Рис. 2.2.1 Баланс довіри до ООН у різні країнах, середні значення

У 2011 році на засіданні Ради ООН підіймалось питання проблеми забезпечення безпеки громадян, захисту маргіналізованих груп як ЛГБТК-спільноти та звинувачення у тероризмі. Представництво Єгипту заперечило наявність даних проблем і висловилося про знецінення внеску їх країни щодо економічних та соціальних вимірів, у яких зосереджується діяльність, і де наявні позитивні результати. Критика щодо не виконання цілей глобального розвитку у бік Єгипту є неодноразова, побудована на упередженні, на думку уряду. Для прикладу, масштабне засудження зі сторони ООН відбулось у січні 2025 року, коли 137 держав-учасниць ООН підмітили тенденцію порушень прав людини і

надали список рекомендацій для боротьби із цієї проблемою (Advocacy News, 2025; Osman, 2021; Human Rights Watch, 2025).

Звинувачення Єгипту впливають і на думки його громадян. З одного боку уряд транслює інформацію про ООН, як організацію, що виступає інструментом Західного впливу, з іншого, вони не проявляють довіри до ООН через наявні проблеми тероризму та захисту прав людини, з якими вони стикаються щодня.

До негативного полюсу довіри належать також Туніс (-0,82), Лівія (-0,71), Сербія (-0,66), Ліван (-0,63), Йорданія (-0,62), у яких не спостерігається зовнішня підтримка від міжнародної організації, що повинна опікуватись правами людини.

Жасминова революція 2011 року в Тунісі була спрямована на боротьбу із авторитарним режимом, що панував десятками років. Населення Тунісу потерпало від політичних, соціальних та економічних проблем щодня, однак уряд не був зацікавлений у вирішенні таких питань, тому перші передумови революції були здійснені ще у 2010 році, коли торговець підпалив себе через свавілля поліції. Після революції громадянам вдалось перейти більш до демократичного режиму, однак наявні глобальні проблеми не зникнули. ООН, як організація щодо захисту прав людини хоч і висловила в 2011 підтримку народу Тунісу, однак вона не втрутилась у внутрішні процеси для забезпечення ефективних змін і міжнародної підтримки (Гончарук, 2019; World Bank Group, 2022; Aliriza, 2023; United Nations, 2023).

Розпочата революція згодом перетворилась у Арабську Весну, що зачепила також Єгипет, Лівію та Йорданію. Відповідно хвиля антиурядових протестів стала значним чинником, що підірвав довіру як до політичних інституцій всередині держави, так і до міжнародних організацій.

До того ж, згідно даних Arab Barometer, Туніс, Ліван, Йорданія, Лівія показують низьку інституційну довіру до парламенту, уряду та судової системи у власній країні. Згідно раніше визначених в теоретичному розділі чинників

довіри до міжнародних організацій важливо включати й факт асоціативної довіри. Зниження довіри до одних інституцій породжує спад довіри до інших (Kaayali, 2020).

Низька довіра до ООН у Лівії зумовлена також відсутністю згуртованості ООН та Ради Безпеки ООН задля вирішення політичної кризи. Їхні політики щодо боротьби із кризою дуже відрізняються, а тому вони не приймають жодних санкцій, рішень та дій. ООН не змогла вирішити наявну проблему, як наслідок втратила довіру серед населення (Elshinnawi, 2022).

Криза довіри розпочалась у Сербії ще у 1990 роках, а тому з тих часів населення країни не проявляє високий рівень довіри до різних інституцій. Дослідження 2018 року виявило низьку довіру до усіх інституцій, особливо до міжнародних організацій, тому низька асоціативна довіра вплинула на довіру до ООН. А також обвинувачення сербів у геноциді змусили населення Сербії критичніше ставитись до цієї міжнародної організації (Gerstein & Karčić, 2025; Drndarević & Protić, 2020).

Найбільший показник балансу довіри у групі виявлено у В'єтнамі – 0,8. У В'єтнамі зовнішня політика включає у себе тісну співпрацю із міжнародними організаціями. Проекти, їх успішна реалізація, допомога у кризові часи, як COVID-19 високо оцінюється серед населення. Під час візиту у 2022 році, ООН відкрито висловила свою зацікавленість у розвитку цієї народної республіки й публічно називало її «надійним партнером». Велика зацікавленість проявляється і зі сторони Бангладеш, який бере участь в миротворчих організаціях поза межами своєї країни, ділиться знаннями щодо боротьби із воєнними конфліктами та сприяє виконанню цілей сталого розвитку. У контексті Ради Безпеки ООН, Бангладеш двічі був обраний на посаду непостійного члена РБ ООН (Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, 2022; People's Army Newspaper, 2021; Phan & Nguyen, 2020; VnExpress, 2019).

Відносно високі показники спостерігаються також у М'янмі (0,6) і Бангладеш (0,53). У М'янмі ще з часів криз налагоджена комунікація із ООН, згідно якої організація не лише висловлює підтримку, але й показує зацікавленість у дипломатичних питаннях щодо прав людини. ООН з 2008 року заохочувала процеси реформи спрямовані на демократизацію, примирення та критику військового режиму. На зближення із міжнародною організацією йде Національний Уряд Єдності (НУЄ) М'янми, взаємодіючи в інтересах ООН та її глобальних цілей (Thuzar, 2023; United Nations Department of Political and Peacebuilding Affairs; United Nations Myanmar, 2024).

У Бангладеш ООН приймає активну участь у забезпеченні рівності та безпеки всередині країни. Організація підтримала людей у період проведення протестів, проводивши розслідування й залучення до відповідальності вищих керівників. Однак зацікавленість у співпраці проявляється не лише з однієї сторони, Бангладеш належить один із найбільших внесків щодо миротворчих операцій ООН, що свідчить про тісну співпрацю. До того ж, тут важливо врахувати фактор наявної авторитарної культурної орієнтації, що виступає фактором асоціативної довіри також до ООН. Важливим виступає й інституція медіа, що висвітлює ООН як надійного у співпраці партнера (Armed Forces Division; United Nations; Karim, 2020).

Серед наявного переліку країн показник розсіювання, виміряний стандартним відхиленням, розподіляється у межах від 0,57 до 1,00 із врахуванням характеру шкали змінної балансу довіри (Таблиця Д.2.2.Г). Країнам із більш вираженим композитним показником позитивної або негативної довіра притаманне нижче значення варіацій відповіді. Відповідно, країни із значенням показника близьким до 0, показують вищий рівень варіації. Тому розглядаючи стандартне відхилення як індикатор соціальної узгодженості, країни із наявним низьким показником мають більш стабільну та передбачувану думку серед населення, водночас репрезентанти високого показника мають певну

конфліктність у сприйнятті довіри до ООН, що свідчить про наявність проблем у діяльності інституцій всередині країни.

Обрахований індикатор невизначеності довіри на основі відповідей «не знаю» дозволив виявити, населення яких країн уникає прямої відповіді на питання або не має чітко сформованої думки. На основі показника виділено у Таблиці 2.2.1 виділено 10 країн із найвищою часткою таких відповідей.

Таблиця 2.2.1. Топ-10 країн із найбільшою часткою відповідей «не знаю»

Країна	Всього відповідей, кількість	Відповідей «не знаю», кількість	Частка відповідей «не знаю», %
Єгипет	1197	610	50,96
Індія	1692	753	44,50
Японія	1346	753	30,68
Йорданія	1203	337	28,01
Бразилія	1745	476	27,27
Ефіопія	1217	321	26,37
Болівія	2039	482	23,63
Таїланд	1327	302	22,75
Україна	1272	286	22,48
Пакистан	1967	438	22,27

Безперечним лідером таблиці, у якого більше половини респондентів обрало відповідь «не знаю», визначено Єгипет. Поєднання низького показника довіри до ООН -0,93 із високим відсотковим показником амбівалентності 50,96 % свідчить про виражені проблеми із цієї організацією з боку населення. Такі показники зумовлені розчаруванням людей щодо діяльності ООН, ймовірно після обвинувачень Єгипту.

У Індії та Японії спостерігається інша тенденція. Із середнім показником довіри 0,39 в Індії, та 0,21 у Японії, у них спостерігається висока частка відповідей «не знаю», 44,5% та 30,68% відповідно (Таблиця 2.2.1). Дослідження Міністерства статистики та програмного впровадження в Індії (Ministry of Statistics and Programme Implementation, MoSPI) виявило низький рівень залученості до соціальних опитувань, в особливості серед населення із високим рівнем доходів (Economic Times, 2024).

Дослідження проведене серед японських та в'єтнамських дітей виявило схильність японців до відповіді «не знаю», навіть у момент відсутності даної відповіді. Дане дослідження свідчить про можливу культуру уникнення серед населення Японії та їх ставлення до опитувань різних видів. Важливо також враховувати обережність висловлювань японського населення у політичних дослідженнях через страх, осуд та наявний соціальний тиск зі сторони інституцій та інших осіб (Krause, 2010; Sasaki & Yamamura, 2017).

В Україні 22,48% людей уникнули прямої відповіді на запитання про довіру до ООН (Таблиця 2.2.1). На основі дослідження Громадянської мережі ОПОРА й Київської школи економіки, Тимофій Брік виділив індіферентність українського населення, обмежене розуміння ідеології та високу амбівалентність думок, як ключові чинники уникнення прямої відповіді на запитання (Брік, 2024).

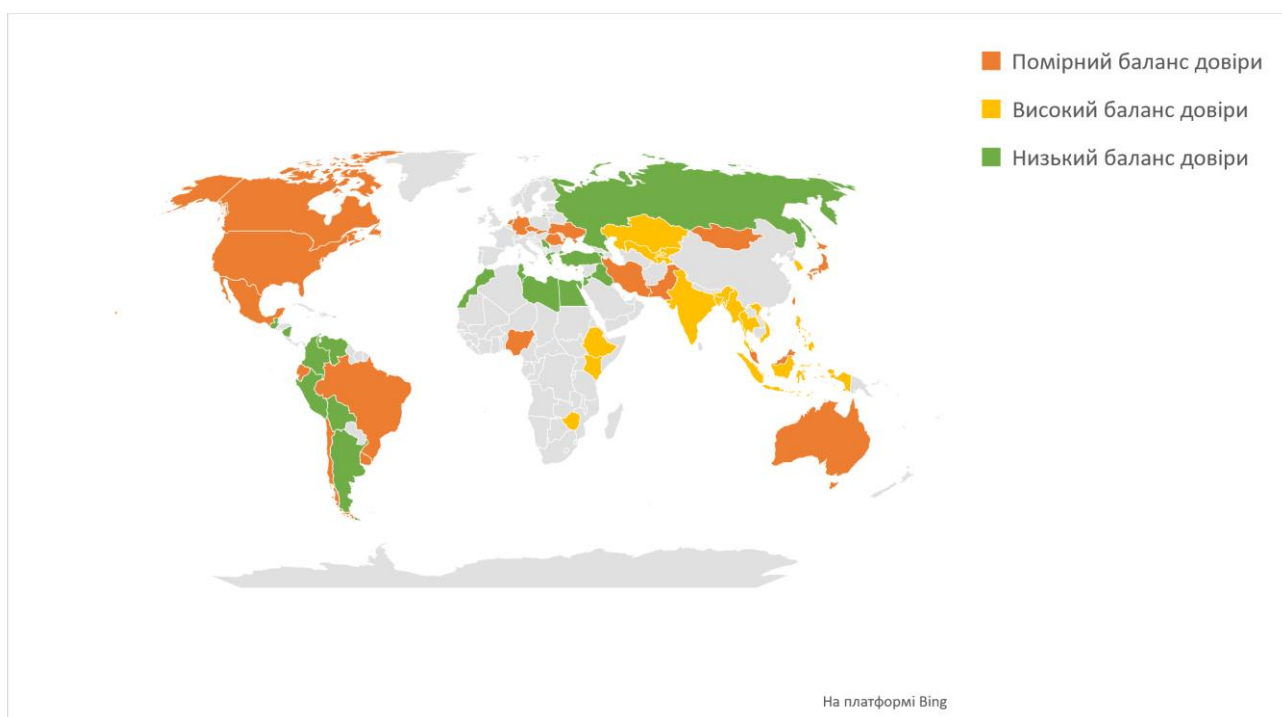
На мапі світу (Рис. 2.2.2) зображено розподіл 65 країн за кластерами виділеними під час кластерного аналізу k-means на середніх показниках балансу довіри. Проведений кластерний аналіз виділив країни із низьким (середнє показника довіри складає -0,51), високим (середнє показника довіри складає 0,41) та помірним (середнє показника довіри складає 0,03) рівнем довіри до ООН.

У першу категорію із помірним рівнем довіри входить 30 країн із різних частин світу: Нова Зеландія, Австралія, Сінгапур, Малайзія, Мальдіви, Пакистан, Японія, Гонконг, Тайвань, Монголія, Іран, Нігерія, Україна, Кіпр, Словаччина,

Чехія, Німеччина, Андорра, Нідерланди, Північна Ірландія, Великобританія, Уругвай, Чилі, Бразилія, Еквадор, Мексика, Канада, Пуерто-Рико, Сполучені Штати.

У другій категорії високого рівня довіри виділено 16 країн: Індонезію, Філіппіни, В'єтнам, Таїланд, М'янму, Бангладеш, Індію, Південну Корею, Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Таджикистан, Зімбабве, Ефіопію, Кенію, Макао.

Третя категорія низького рівня балансу довіри включає 19 країн: Йорданію, Ліван, Єгипет, Ірак, Туреччину, Лівію, Туніс, Марокко, Вірменію, Росію, Румунію, Грецію, Сербію, Аргентину, Болівію, Перу, Венесуелу, Колумбію, Нікарагуа, Гватемалу.

Рис. 2.2.2 Мапа розподілу країн за кластерами, середнє балансу довіри

Загалом, спостерігається чіткий розподіл країн за рівнем. Згідно групування країн щодо позитивних і негативних середніх значень показників довіри, виявлено 30 країн із інституційною недовірою до ООН та 35 країн із наявною довірою до міжнародної організації. Країни із вираженим показником

довіри або недовіри показують нижчий рівень розсіювання відповідей, а країнам із показником, близьким до 0, характерна вища варіація відповідей.

За часткою відповідей «не знаю», лідерами виступають Єгипет, Індія та Японія, а також виявлено достатньо високий показник уникання прямої відповіді серед населення України. Проведений кластерний аналіз дає змогу виокремити три кластери країн за рівнем довіри, де більшості (30) країн характерний помірний рівень довіри, меншості (16) – високий, й низький рівень притаманний 19 країнам.

Країнам із більшими значеннями довіри або недовіри притаманна нижча варіація відповідей. Відповідно, країни, де довіра і недовіра приблизно рівні, показують вищий рівень розсіювання значень показника.

2.3 Крос-культурні відмінності оцінки ефективності ООН

Для того, щоб детальніше визначити ефективність ООН у країнах, що розвиваються, у 15 країн-учасниць опитування: Лівія, Кенія, Марокко, Венесуела, Ефіопія, Іран, Киргизстан, М'янма, Нікарагуа, Таджикистан, Україна, В'єтнам, Зімбабве, Філіппіни, Мальдіви, було використано відповідні запитання щодо оцінки ефективності діяльності ООН.

Показники КМО по кожній із країн варіюються у межах від 0.676 до 0.921, що свідчить про досить хороший результат для проведення факторного аналізу. Найменші значення характерні Філіппінам (0,676) і Марокко (0,618), але й вони свідчать про мінімальну прийнятну адекватність даного показника ($> 0,6$). Отримані критерії сферичності Бартлетта ($< 0,05$) характеризують значущість кожної із моделей, а тому разом із показником КМО підтверджують незалежність кожної змінної та доцільність проведення факторного аналізу (Таблиця Д.2.3.Д).

Отримана у результаті факторного аналізу структура демонструє тенденцію до поділу 15 країн згідно різних паттернів оцінки індикаторів ефективності ООН (Таблиця 2.3.3). Перша тенденція описує чіткий поділ

індикаторів на два фактори: позитивну та негативну оцінку ефективності ООН, яка наявна у 10 країн. Однак в Філіппінах хоч і спостерігається поділ за двома факторами, у кожному із факторів по три індикатори. До першого фактору позитивної оцінки діяльності ООН входять запитання про компетентність та ефективність, відкритість та прозорість та здатність робити все можливе для служіння світу. Відсутність корупції, схильність діяти у власних інтересах та погане виконання обов'язків можна узагальнити як негативні показники. Перша тенденція включає у позитивний фактор 4 індикатори та 2 у негативний (Таблиця 2.3.2). Друга наявна тенденція проведеного аналізу, не включає у себе розподіл за факторами по 5 країнах, що оцінюють ефективність міжнародної організації без чітких поділів (Таблиця 2.3.2).

Таблиця 2.3.2 Розподіл індикаторів оцінки діяльності ООН за факторами

1 фактор позитивна оцінка діяльності ООН	2 фактор негативна оцінка діяльності ООН
<ul style="list-style-type: none"> — ООН: компетентна і ефективна — ООН: хоче зробити все можливе, щоб служити світові — ООН: вільна від корупції — ООН: є відкритою і прозорою 	<ul style="list-style-type: none"> — ООН: зазвичай погано виконує свої обов'язки — ООН: зазвичай діє у власних інтересах

Аналіз країн із відсутнім поділом індикаторів свідчить про узгодженість змінних. Респонденти не розрізняють та не оцінюють по окремої дані аспекти на позитивні та негативні, вони дають оцінку загальній ефективності ООН. Показники КМО і Бартлетта з недиференційованою оцінкою ефективності ООН у межах від 0,829 до 0,915 та значущості на рівні $p < 0,0001$, вказують на гомогенність у відповідях респондентів (Таблиця Д.2.3.Д). Вони висловлюють або довіру або недовіру до ООН узагальнено.

Таблиця 2.3.3. Розподіл країн за результатами факторного аналізу

Тенденція 1	Тенденція 2
<i>Зімбабве</i>	<i>В'єтнам</i>
<i>Іран</i>	<i>Венесуела</i>
<i>Кенія</i>	<i>Ефіопія</i>
<i>Лівія</i>	<i>Киргизстан</i>
<i>М'янма</i>	<i>Україна</i>
<i>Мальдіви</i>	
<i>Марокко</i>	
<i>Нікарагуа</i>	
<i>Таджикистан</i>	
<i>Філіппіни</i>	

Для додаткових спостережень та розуміння виділених тенденцій щодо розподілу країн визначено кореляцію поміж усіма індикаторами оцінок ефективності ООН та обчислено міжпунктову кореляцію по кожній із країн (Таблиця Д.2.3.Д). Згідно отриманих у Таблиці Д.2.3.Д результатів, коефіцієнти варіюють у межах від 0,198 до 0,813, їхні значення для інтерпретації розбито на низькі (< 0.4), середні ($0.4 < 0.6$) і високі (> 0.6) рівні. В Україні, Ефіопії, Таджикистані, Киргизстані, В'єтнамі і Мальдівах виявлено високу кореляцію, що свідчить про виражене монолітне сприйняття усіх компонентів і їх оцінку як одного цілого. Водночас у Кенії, Зімбабве та Лівії даний показник є низьким, що свідчить про відсутність розрізнення і оцінки кожного індикатора окремо.

Вище середнього значення показника ІЛР, наведеного у Таблиці Д.2.3.Ж, серед країн із гомогенною оцінкою ефективності ООН, спостерігається у наступних країн: Україна (0,75), Киргизстан (0,674), Таджикистан (0,656), Мальдіви (0,719) та В'єтнам (0,693). Нижчий показник виявлено лише у Ефіопії (0,47).

Серед країн, де виокремлюються два фактори, спостерігається здебільшого середнє значення міжпунктового показника кореляції поміж змінними. Однак

Марокко (0,676), Нікарагуа (0,651), Лівія (0,708), Іран (0,797), Філіппіни (0,712) характеризуються значеннями вищими за середнє. Хоча тут не виявлено чіткої тенденції, важливо зазначити, що країни із вищим показником ІЛР здебільшого мають вищий показник освіти, який має вплив на більшу уніфікацію відповідей щодо довіри (Kim, 2012).

Для перевірки надійності узгодженості переліку індикаторів оцінки ефективності ООН обчислено значення альфа Кронбаха (Cronbach's Alpha), що вимірює, наскільки змінні описують одну й ту саму концепцію. Даний показник свідчить про хороший рівень узгодженості для країн, де його значення більше за 0,7. Якщо значення є нижчим, це свідчить про некоректно сформовані запитання щодо вимірювання однієї концепції.

У результаті проведено аналізу, у Таблиці Д.2.3.Ж наведено високі показники (альфа у межах від 0,712 до 0,963) для країн із узгодженим сприйняттям ефективності ООН. У 5 країнах із 6 наявних, показник альфа Кронбаха є більшим за 0,9, що свідчить про значну схожість поміж запитаннями щодо різних індикаторів ефективності серед респондентів. Лише у Венесуели, із усіх країн із уніфікованою оцінкою ефективності ООН, показник дорівнює 0,721 і свідчить про хороший рівень надійності та відсутність сильної подібності між запитаннями. Показники альфа Кронбаха серед країн, де відбувся розподіл за факторами, є нижчими, й можуть свідчити про низьку узгодженість показників для Марокко (0,597), Ірану (0,621), М'янми (0,63), Нікарагуа (0,671) та Філіппін (0,623). Показники інших країн є вищими за 0,8, що свідчить про відмінну надійність.

Для оцінки розсіювання відповідей навколо середнього значення, обчислено стандартне відхилення для усіх індикаторів по кожній із країн, та обраховано середнє значення на основі статичного показника по кожній змінній. У Таблиці Д.2.3.Ж показано, що більшість країн із гомогенними відповідями щодо індикаторів ефективності довіри до ООН мають високий показник стандартного відхилення, від 1,07 до 1,15, що свідчить про варіативність

відповідей респондентів. Винятком є В'єтнам, показник якого 0,83 вказує на послідовну гетерогенність. Однак статистичний показник інших країн, у яких в ході аналізу виявлено два фактори, варіюється теж у межах від 0,89 до 0,114, отже можна зробити висновок, що стандартне відхилення показує розбіжність думок серед респондентів, а не структуру довіри.

Загалом, проведений аналіз щодо крос-культурних відмінностей серед країн, що розвиваються, визначив у собі низку відмінностей. Перш за все, було виявлено низку країн, які згідно результатів факторного аналізу розрізняють на позитивні та негативні індикатори ефективності ООН. Друга група країн показала гомогенність у сприйнятті різних індикаторів як одного цілого, до неї входить і Україна.

Згідно проведених обчислень різноманітних показників, Україна виступає цікавим кейсом для дослідження оцінки ефективності довіри ООН. У порівнянні з 14 іншими країнами, вона поєднує у собі високу оцінку різних індикаторів ефективності ООН (> 0.84) із високими внутрішніми показниками узгодженості (альфа Кронбаха – 0,935, міжпунктова кореляція – 0,713) та високою придатністю для проведення факторного аналізу (КМО – 0,89). Узагальнено, усі показники свідчать про достатньо стабільну структуру оцінок серед респондентів, у порівнянні із Венесуелою, Мальдівами та іншими країнами.

До того ж, згідно крос-культурного аналізу ми спостерігаємо поділ на країни із високою позитивною узгодженістю та відсутністю значної критики, як в Ефіопії, із високою позитивною узгодженістю та критичними судженнями щодо діяльності, як в Україні. Водночас, у Таджикистані та Венесуелі спостерігається значна незгода із твердженням «ООН: зазвичай діє у власних інтересах» при позитивних оцінках інших параметрів. Усі наявні відмінності свідчать про важливість крос-культурного аналізу різних показників довіри до ООН й необхідності врахування внутрішнього інституційного контексту кожної країни.

2.4 Крос-культурні відмінності факторів довіри до ООН

Довіра до міжнародних організацій на мікрорівні значною мірою детермінована екзогенними чинниками. Серед обраних для аналізу факторів на довіру до ООН є рівень доходів, освітній рівень, зацікавленість політикою та асоціативна довіра. Створений індекс асоціативної довіри дозволяє виявити зв'язок між ООН та іншими міжнародними організаціями: МВФ, Світовим Банком та СОТ.

Для визначення чинників довіри до ООН по окремих країнах, використано біноміальну регресію. Перелік предикторів моделі сформовано на основі даних попередніх емпіричних студій. Він включає такі змінні, як: рівень доходів, зацікавленість політикою, зайнятість та асоціативну довіру. Регресійний аналіз проведений для кожної із країн дозволив детально проаналізувати отримані результати й виявити найбільш впливові фактори на довіру до ООН серед населення певної країни. За замовчуванням, референтною групою у регресійному аналізі виступає остання категорія кожної змінної (високий рівень доходів, вища освіта, високий рівень зацікавленості політикою).

Першою для розгляду обрано Нікарагуа. Згідно отриманих результатів регресійного аналізу у Таблиці Д.2.4.К.1 найвищий статично значущий вплив на довіру до ООН чинить асоціативна довіра. Даний предиктор зі значеннями $B = 1,013$ та $\exp(B) = 2,754$ на високому рівні статистичної значущості ($p < 0,01$) та довірчим інтервалом у межах 2,304 та 3,291 свідчить, що зростання рівня асоціативної довіри на одиницю, збільшує ймовірність підвищити довіру до ООН майже у 2,8 рази, роблячи дану змінну ключовим фактором цієї моделі.

Другим предиктором, що демонструє кореляцію із довірою до ООН є освітній рівень. Дана змінна демонструє негативно спрямований, частково статистично обґрунтований вплив на довіру до ООН. Загальна тенденція вказує на залежність нижчого рівня освіти та довірою до ООН, де нижчий рівень освіти зумовлює меншу ймовірність довіри до міжнародної організації. Один із ефектів

змінної є значущим ($p < 0,05$) із коефіцієнтом $B = -0,425$ та $\exp(B) = 0,653$ у межах довірчого інтервалу від 0,436 до 0,980, що підтверджує виявлений ефект.

Серед змінних рівень зацікавленості політикою та рівень доходів за результатами аналізу не виявлено значущого впливу на довіру до ООН.

У Венесуелі статистично значущий вплив на довіру до ООН чинить лише асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.2). Високий коефіцієнт $B = 1,157$ та $\exp(B) = 3,179$ із p -значення $< 0,001$ свідчить про збільшення шансів довіри до ООН утричі, за умови підвищення асоціативної довіри на одиницю. Показники 95% CI Lower – 2,577 і 95% CI Upper – 3,923 значуще збільшують шанси та підтверджують надійність виявленого зв'язку.

Спостерігається також загальна тенденція зниження ймовірності довіри до ООН при меншому рівні зацікавленості політикою, нижчим рівнем освіти та нижчим рівнем доходів. Однак p -значення усіх змінних перевищує 0,05, що не підтверджує значущість цих змінних.

Для України основним чинником довіри до ООН є асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.3). Коефіцієнти $B = 1,395$ та $\exp(B) = 4,036$ даного предиктора з p -значенням $< 0,001$, свідчать про сильний прямий зв'язок. Шанси підвищити довіру до ООН зростають у 4 рази при збільшенні рівня асоціативної довіри на одиницю. Межі довірчого інтервалу (від 3,179 до 5,123) вказують на стабільність та надійність цього предиктора.

Зацікавленість політикою демонструє негативний зв'язок із довірою до ООН. На основі значень коефіцієнта B та експонованого коефіцієнта спостерігається зниження рівня довіри до ООН при нижчому рівні зацікавленості політикою. Найнижчий показник $B = -0,949$ та $\exp(B) = 0,387$ у межах 95% CI Lower – 0,186 і 95% CI Upper – 0,807 з високим рівнем значущості ($p < 0,02$) свідчить про сильний негативний зв'язок у межах цієї змінної. Однак лише один із трьох коефіцієнтів підтверджений статистично, що

свідчить про важливість політичної залученості індивіда на довіру до ООН, проте водночас вказує на наявність опосередкованих змінних.

Предиктори рівня освіти та рівня доходів показують загальну тенденцію до зниження довіри до ООН за умови нижчого рівня освіти та доходів, однак p -значення $> 0,05$ не підтвердило значущість жодного зі зв'язків.

Статистично значущий вплив на довіру до ООН у Кенії чинить лише асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.4). Коефіцієнт $B = 0,803$ та $\exp(B) = 2,233$ із високою статистичною значущістю ($p < 0,01$) свідчить про шанси підвищення довіри до ООН у два рази, за умови підвищення показника асоціативної довіри на одиницю. Довірчий інтервал цього предиктора у межах від 1,874 до 2,659 вказує на надійність позитивного зв'язку між асоціативною довірою та довірою до ООН.

Інші предиктори цієї моделі, такі як зацікавленість політикою, рівень освіти та рівень доходів мають слабо виражений негативний зв'язок із довірою до ООН. Однак у кожній змінній p -значення $> 0,05$, що не дозволяє підтвердити наявність статистично значущого зв'язку.

В Ефіопії єдиним, статично значущо підтвердженим предиктором є асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.5). Значення $B = 1,350$ та $\exp(B) = 3,859$ із p -значенням $< 0,01$, що свідчить про високий рівень значущості. Отримані показники свідчать про позитивно значущий вплив асоціативної довіри на довіру до ООН, коли збільшення предиктора на одиницю у більш ніж 3,8 рази підвищує ймовірність довіри до ООН. Значення 95% CI Lower – 3,033 і 95% CI Upper – 4,911 не включають одиницю, підтверджуючи надійність зв'язку.

Предиктори зацікавленість політикою, рівень доходів продемонстрували негативний вплив на довіру до ООН, однак не були значущо підтвердженими ($p > 0,05$). Частково значущий зв'язок виявлено із рівнем освіти, де нижчий освітній рівень свідчить про меншу ймовірність довіри до ООН.

У Зімбабве найвищий статично значущий вплив на довіру до ООН здійснює асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.6). Згідно отриманих результатів коефіцієнт $B = 1,020$ та $\exp(B) = 2,772$ вказує на сильний позитивно значущий ($p < 0,001$) зв'язок між предиктором та залежною змінною, де довіра до ООН зростає у 2,7 рази за умови збільшення асоціативної довіри на одиницю. Довірчий інтервал у межах 2,291 та 3,354 підтверджує надійність виявленого впливу.

Другим важливим предиктором виступає зацікавленість політикою. Респонденти із меншою зацікавленістю політикою проявляють нижчу ймовірність висловлювати довіру до ООН. Коефіцієнти $B = -0,818$, $\exp(B) = 0,441$ та $B = -0,551$, $\exp(B) = 0,031$ на рівні значущості $p < 0,05$ вказують на статичну значущість зацікавленості політикою. Однак значущість не була виявлена серед респондентів, що цікавляться політикою певною мірою. Можна зробити висновок, що політична заангажованість має зв'язок із довірою до ООН, проте важливо враховувати вплив й інших чинників.

Частково значущий зв'язок виявлено із предиктором рівень освіти. Згідно коефіцієнтів $B = 0,615$ та $\exp(B) = 1,850$ на рівні значущості ($p < 0,02$) особи із нижчим рівнем освіти проявляються у 1,85 рази більші шанси довіряти ООН, ніж особи із вищим рівнем освіти. Однак даний зв'язок не підтвердився для усієї змінної рівня освіти, тому важливо враховувати й додаткові опосередковані фактори для аналізу даного зв'язку.

Рівень доходів виступив єдиним предиктором, що не продемонстрував жодного значущого впливу на довіру до ООН серед населення Зімбабве.

Регресійний аналіз проведений на даних зібраних у Марокко виявив надзвичайно сильний позитивний зв'язок між асоціативною довірою та довірою до ООН (Таблиця Д.2.4.К.7). Значення $B = 3,467$ та $\exp(B) = 32,052$ на високому рівні статистичної значущості ($p < 0,01$) свідчить про позитивний зв'язок між предиктором та залежною змінною, де підвищення показника асоціативної довіри на одиницю підвищує у 32 рази ймовірність проявити довіру до ООН.

Тобто навіть незначна зміна асоціативної довіри радикально змінює довіру до ООН. Довірчий інтервал предиктора у межах від 21,592 до 47,580 є надзвичайно далеким від одиниці, що підтверджує виявлений сильний позитивний зв'язок.

Рівень освіти продемонстрував частково значущий негативний зв'язок із залежною змінною. Згідно показників $B = -0,579$ та $\exp(B) = 0,560$ із р-значенням $< 0,02$ респонденти із нижчою освітою проявляють нижчу ймовірність довіри до ООН. Водночас значущий зв'язок не виявлено серед усіх категорій цієї змінної, тому освітній рівень не має чітко вираженого впливу на довіру до ООН.

Предиктори зацікавленість політикою та рівень доходів продемонстрували тенденцію позитивного зв'язку на довіру до ООН, проте жоден із них не був статистично значущо підтвердженим.

У дослідженні Лівії асоціативна довіра є основним чинником довіри до ООН (Таблиця Д.2.4.К.8). Коефіцієнт $B = 1,365$ на статистично значущому рівні ($p < 0,01$) та $\exp(B) = 3,97$ демонструє позитивний зв'язок між асоціативною довірою та довірою до ООН. Збільшення показника асоціативної довіри на одиницю підвищує шанси респондента на довіру до ООН майже у 4 рази. Значення 95% CI Lower – 3,005 і 95% CI Upper – 5,105 підтверджують наявність та надійність знайденого впливу.

Зацікавленість політикою демонструє тенденцію негативного впливу на довіру до ООН. Коефіцієнти $B = -1,488$, $\exp(B) = 0,226$ та $B = -0,805$, $\exp(B) = 0,447$ на рівні статистичної значущості ($p < 0,01$; $p < 0,02$) вказують, що зниження інтересу до політики призводить до зниження довіри до ООН.

Предиктор рівня освіти продемонстрував відсутність стабільного тренду на довіру до ООН. Отримані коефіцієнти відрізняються за напрямом впливу, де один із рівнів демонструє позитивний вплив, інший ж негативний. Як результат, освітній рівень не виступає стабільним чинником довіри до ООН.

Негативну, проте статистично незначущу тенденцію впливу на довіру до ООН, виявлено за рівнем доходу. Показники $B = -0,371$, $\exp(B) = 0,690$ та

$B = -0,265$, $\exp(B) = 0,768$ підтверджують виявлену тенденцію, однак рівень значущості ($p > 0,05$) та довірчі інтервали, що включають одиницю свідчать про незначущість та ненадійність цього зв'язку.

У Ірані найбільший статистично значущий вплив на довіру до ООН чинить асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.9). Згідно коефіцієнтів $B = 0,694$ та $\exp(B) = 2,002$ із високим рівнем значущості ($p < 0,01$) шанси респондентів довіряти ООН підвищуються у 2 рази, за умови збільшення показника асоціативної довіри на одиницю. Довірчий інтервал у межах від 1,694 до 2,368 підтверджує надійність цього зв'язку.

Рівень освіти продемонстрував загалом позитивний вплив на довіру до ООН, однак він є лише частково значущим. Предиктори зацікавленість політикою та рівень доходів із p -значення $> 0,05$ не проявили статистично значущого впливу на довіру до ООН.

Для Таджикистану основним фактором довіри до ООН є асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.10). Предиктор зі значеннями $B = 1,332$ та $\exp(B) = 3,788$ на високому рівні статистичної значущості ($p < 0,01$) та довірчим інтервалом у межах 2,974 та 4,826 демонструє позитивний зв'язок із залежною змінною. Населення Таджикистану у 3,8 рази ймовірніше довірять ООН, якщо показник асоціативної довіри підвищиться на одиницю.

Частково статистичну значущість продемонстрував предиктор рівня освіти. Загальна тенденція свідчить про зниження шансів довіри до ООН за умови нижчої освіти, однак не усі результати є статистично значущими, тому важливо враховувати вплив інших опосередкованих змінних.

Змінні зацікавленість політикою та рівень доходів продемонстрували статистично незначущий зв'язок ($p > 0,05$) із довірою до ООН.

У Киргизстані найвищий статистично значущий вплив на довіру до ООН здійснює предиктор асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.11). Коефіцієнти $B = 1,389$ та $\exp(B) = 4,011$ на високому рівні статистичної

значущості ($p < 0,01$) свідчить про позитивний вплив предиктора на залежну змінну. Шанси довіри до ООН підвищуються у 4 рази, за умови збільшення показника асоціативної довіри на одиницю. Показники 95% CI Lower – 3,184 і 95% CI Upper – 5,052 підтверджують надійність знайденого зв'язку.

Негативну тенденцію впливу на довіру до ООН виявлено згідно змінних зацікавленість політикою та рівень доходу. Проте часткову статистично значущий вплив було продемонстровано лише щодо предиктору рівень доходів. Щодо предиктору зацікавленість політикою не було виявлено жодного значущого впливу ($p > 0,05$).

Основним чинником довіри до ООН у М'янмі є асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.12). Даний предиктор із показниками $B = 1,134$ та $\exp(B) = 3,108$ на високому рівні статистичної значущості ($p < 0,01$) демонструє позитивний вплив на залежну змінну. Шанси на довіру до ООН збільшуються у 3,1 рази за умови підвищення асоціативної довіри на одиницю. Межі довірчого інтервалу від 2,524 до 3,827 підтверджують надійність цього зв'язку.

Інверсивний, проте лише частково значущо підтверджений вплив виявлено щодо предиктору рівень освіти. Незважаючи на позитивні значення коефіцієнтів $B = 0,604$ і $B = 0,195$ предиктор демонструє підвищення довіри до ООН за умови нижчого рівня освіти. Однак значущий зв'язок є лише частково підтвердженим, тому важливо враховувати вплив інших асоціативних чинників.

Предиктори рівень доходів та зацікавленість політикою не продемонстрували жодного статистично значущого зв'язку із довірою до ООН ($p > 0,05$).

Згідно отриманих результатів регресійного аналізу для Мальдів, єдиним статистично значущим чинником довіри до ООН є асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.13). Коефіцієнти даного предиктора $B = 1,140$ та $\exp(B) = 3,127$ на високому рівні статистичної значущості ($p < 0,01$) демонструють позитивний вплив предиктора на залежну змінну. Довірчий

інтервал у межах від 2,503 до 3,906 свідчить про надійність виявленого зв'язку, коли підвищення асоціативної довіри на одиницю у 3,1 рази збільшує шанси довіри до ООН.

Зацікавленість політикою, освітній рівень та рівень доходів не продемонстрували статистично значущого впливу на довіру до ООН ($p > 0,05$).

Подібні результати виявлені у В'єтнамі. Основним чинником на довіру до ООН виступає асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.14). Коефіцієнти $B = 1,019$ та $\exp(B) = 3,127$ свідчать про позитивний зв'язок впливу на залежну змінну. Шанси на довіру до ООН зростають утричі за умови підвищення асоціативної довіри на одиницю. Висока значущість підтверджується p -значенням $< 0,001$ із 95% CI Lower – 1,775 і 95% CI Upper – 4,324, що засвідчує надійність цього впливу.

Зацікавленість політикою та рівень доходу демонструють тенденцію до зниження довіри до ООН за умови нижчих доходів або меншого інтересу до політики. Освітній рівень свідчить про позитивну тенденцію, де вищий рівень освіти асоціюється із вищою довірою до ООН, однак жоден із трьох предикторів не виявив статистично значущого зв'язку ($p > 0,05$) до залежної змінної.

У Філіппін основним фактором довіри до ООН виступає асоціативна довіра (Таблиця Д.2.4.К.15). Предиктор із показниками $B = 1,085$ та $\exp(B) = 2,959$ на високому рівні статистичної значущості ($p < 0,01$) свідчать, що підвищення асоціативної довіри на одиницю збільшує шанси на довіру до ООН майже у 3 рази. Показники 95% CI Lower – 2,336 і 95% CI Upper – 3,748 підтверджують статистичну достовірність виявленого зв'язку.

Інші предиктори, як освітній рівень та рівень доходів не виявили жодного статистично значущого впливу на довіру до ООН ($p > 0,05$). Зацікавленість політикою демонструє негативний зв'язок, який слабшає із меншим інтересом

щодо політики, однак статично значущий зв'язок підтверджений лише частково, що вказує на наявність опосередкованих змінних.

Додатково, проте не менш важливо звернути увагу на показники Таблиці 2.4.1. Перший показник Nagelkerke R^2 описує кількість варіації довіри до ООН, що описується перерахованими раніше факторами. Точність класифікації вказує на частку правильних класифікацій моделі для кожної із досліджуваних країн. Chi-square (Omnibus) дозволяє спостерігати за наявними змінами, а саме, чи покращується модель у порівнянні з базовою моделлю. Останній показник Hosmer–Lemeshow Test дозволяє визначити наскільки наша модель є адаптованою до даних.

Порівнюючи усі наявні результати по всіх показниках, можна виділити високі значення Nagelkerke R^2 у Марокко(0,601), Киргизстані (0,274), Ефіопії (0,271), Україні (0,267), Лівії (0,256) і Таджикистані (0,237). Вище значення вказує на краще пояснення варіації довіри до ООН, водночас низьке значення свідчить про погану адаптованість моделі до досліджуваних країн, як от В'єтнам (0,081), Іран (0,100), Кенія (0,120), Філіппіни (0,127).

За точністю класифікації лідерами є В'єтнам (91,7), Марокко (86,3), Лівія (86,3), М'янма (80,7). Висока частка правильності прогнозів демонструє ефективність даної моделі для перелічених країн. Низька ж частка навпаки свідчить про можливі проблеми із прогнозуванням, як от показники Ірану (62,7) та Мальдів (67,4).

Країною, де предиктори найсуттєвіше поліпшують базову модель згідно значення Chi-square (Omnibus) виступає Марокко, де значимість предикторів була найвищою – 658,522. Ще до країн із високою значимістю предикторів відносяться Киргизстан (207,342) та Україна (190,091).

Hosmer–Lemeshow Test у крос-культурному аналізі вказує на добре підібрану модель для таких країн як Мальдіви (0,847), Венесуела (0,532), Зімбабве (0,502), значення якого у них перевищує 0,5. Країни із низьким

значенням показника, як от Марокко (0,000), М'янма (0,000), Іран (0,027) мають погану адаптованість моделі.

Таблиця 2.4.1. Крос-культурний порівняльний аналіз регресійних моделей

Країна	Nagelkerke R²	Точність класифікації (%)	Chi-square (Omnibus)	Hosmer–Lemeshow
Нікарагуа	0,183	74,1	163,396	0,408
Венесуела	0,191	75,3	160,447	0,532
Україна	0,267	69,2	190,091	0,087
Кенія	0,120	70,7	100,945	0,363
Ефіопія	0,271	75,3	164,360	0,05
Зімбабве	0,186	70,9	157,404	0,502
Марокко	0,601	86,3	658,552	0,000
Лівія	0,256	86,3	155,635	0,382
Іран	0,100	62,7	94,628	0,027
Таджикистан	0,237	72,6	162,703	0,128
Киргизстан	0,274	75,5	207,342	0,187
М'янма	0,181	80,7	145,424	0,000
Мальдіви	0,195	67,4	141,315	0,847
В'єтнам	0,081	91,7	32,203	0,123
Філіппіни	0,127	74,3	107,076	0,301

Загалом, наведені біноміальні регресійні моделі уможливили крос-культурне порівняння чинників довіри до ООН. Пояснювальні можливості моделей суттєво варіюються, відповідно до значень показника Nagelkerke R². Найвищий показник пояснювальної сили побудованої моделі одержано для Марокко (Nagelkerke R² = 0,601 та Chi-square (Omnibus) = 658,552).

Особливий кейс складає Україна, де модель має значну пояснювальну силу (Nagelkerke R² = 0,267), яка перевищує зафіксовану для більшості досліджуваних країн. В Україні, на відміну від інших країн, модель є статистично стійкою (Hosmer–Lemeshow Test = 0,085).

Крос-культурний аналіз виявив значну варіативність щодо чинників довіри до ООН. Найбільш стабільний вплив серед наявних предикторів виявлено у асоціативної довіри. Даний предиктор продемонстрував найбільший статистично значущий вплив серед усіх 15 досліджуваних країн.

Зацікавленість політикою продемонструвала вплив на довіру до ООН, однак статистично значущий зв'язок не був підтверджений у жодної із країн. Рівень освіти засвідчив значущий вплив на довіру до ООН у Зімбабве. Рівень доходів також не продемонстрував значущого зв'язку із жодною країною.

ВИСНОВКИ

Феномен інституційної довіри вивчається науковцями уже досить довгий час, однак через його складну та багатофакторну структуру дослідники різних так і не змогли надати єдине визначення цього поняття. Згідно проведеного теоретичного аналізу, інституційною довірою називають тип довіри до внутрішніх і міжнародних інституцій, на основі якої населення певної країни проявляє очікування щодо легітимності та ефективної діяльності цих систем, які діятимуть в інтересах індивідів.

Через свою багатофакторність інституційна довіра має велику кількість чинників макро- та мікрорівня, які дозволяють розуміти походження середніх значень довіри до ООН та комплексно інтерпретувати отримані результати у різних країнах.

На основі вторинного аналізу емпіричних досліджень було ідентифіковано головні фактори впливу на довіру до міжнародних організацій: екзогенні й ендогенні чинники. Зовнішніми факторами на довіру до міжнародних організацій виявлено такі чинники, як зацікавленість політикою, рівень освіти, асоціативна довіра, задоволеність життям та рівень доходів. Стать, вік, статус зайнятості, сімейний стан та політична самоідентифікація ж виступили особистісними чинниками.

Загальний показник довіри до ООН був розрахований на емпіричних даних, зібраних у межах опитування, проведених у 65 країнах. За кожною із країн було обраховано показник довіри або недовіри до ООН й згруповано за середніми значеннями у три категорії: низька, помірна, висока довіра до ООН. За отриманими результатами населення 30 країн продемонструвало помірний, 16 країн високий і 19 країн низький рівень довіри до ООН.

Аналіз крос-культурних відмінностей щодо оцінок ефективності діяльності ООН проведений на основі додаткового блоку опитування «політична довіра» серед 15 країн, що розвиваються. На основі 6 індикаторів оцінки ефективності діяльності ООН визначено розподіл країн за наявністю або

відсутністю розподілу індикаторів, де у 10 країн виявлено наявність поділу індикаторів на позитивні та негативні. У п'яти інших визначено узгодженість відповідей поміж усіма змінними.

У ході дослідження також було виявлено особливості факторів довіри до ООН. Предикторами для довіри до ООН виступили: рівень освіти, рівень доходів, зацікавленість політикою та асоціативна довіра. Проведена біноміальна регресія визначила особливості переліків чинників довіри до ООН, де найбільш стабільний статистичний вплив на довіру до ООН продемонструвала асоціативна довіра. Серед усіх 15 країн було виявлено позитивний зв'язок, який демонстрував найменше у 2 рази, і найбільше у 32 рази підвищення ймовірності довіри до ООН. Негативний статистично значущий зв'язок щодо рівня освіти було виявлено лише у Зімбабве. Предиктори зацікавленість політикою та рівень доходів не продемонстрували повністю значущого впливу на довіру до ООН у жодній із країн.

Як висновок, здійснений крос-культурний аналіз виявив не лише відмінності щодо загального показника довіри до ООН, але й продемонстрував його формування на перетині багатьох факторів, які змінюють свою силу й значущість у залежності від соціального середовища.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Алімпієв, Є. (2012). *Інституційна довіра як чинник ефективності фінансово-монетарної трансмісії в післякризовій економіці*. Галицький економічний вісник, (4), 96–103. Отримано з: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gev_2012_4_16

Брік, Т. (2024, 11 грудня). Соціолог Тимофій Брік: «Я кажу, що ми фундаментально не поляризоване суспільство, але, здається, мені ніхто не вірить». Отримано з: https://lb.ua/society/2024/12/11/649464_sotsiolog_timofiy_brik_ya_kazhu_shcho_mi.html

Гончарук, І. (2019). «Жасминова революція» в Тунісі – початок Арабської весни. Наука. Освіта. Молодь, (ч. 1), 62–66. Отримано з: https://library.udpu.edu.ua/library_files/stud_konferenzia/2019/1/21.pdf

Кислова, О. М. (2015). Довіра до політичних інститутів в Україні: концептуалізація феномену та фактори формування. Отримано з: <http://dissertations.karazin.ua/sociology/resources/2b73e117fd1597d804af05a2a81a527c.pdf>

Князева, О., & Кисіль, О. (2021). Довіра до політичних та міжнародних інститутів в європейських країнах: динаміка, тренди та фактори. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*, (26), 183-195. Отримано з: <http://taais.oridu.odessa.ua/article/view/239057>

Кучабський, О. Г., & Погорелий, С. С. (2013). Довіра до органів публічної влади як ключовий фактор ефективності системи державного управління. *Публічне управління: теорія та практика*, (1), 103-108. Отримано з: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&S21P03=FILA=&S21STR=Pubupr_2013_1_19

Левчук, Б., & Мелих, О. (2018). Довіра як спосіб легітимації влади. Отримано з: <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/831895e5-ea39-40ce-a3f2-f9e0448b4d5c>

Мартинюк, І., & Соболева, Н. (2016). Формування довіри як передумова інтеграції суспільства: довірчі відносини в сучасному українському соціумі. *Українське суспільство: моніторинг соціальних змін/За ред. д. ек. н. В. Ворони, д. соц. н. М. Шульги.–К.: Інститут соціології НАН України, 150-166.* Отримано з: <https://i-soc.com.ua/assets/files/monitoring/maket-2016monitoring.pdf>

Медведєва, І. В. (2017). Типологія культурних вимірів Г. Хофстеде. *Інфраструктура ринку, 30-35.* Отримано з: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/5_2017_ukr/7.pdf

Нахабич, Н. С. (2012). Взаємозв'язок суб'єктивного благополуччя та довіри: порівняльний аналіз європейських країн. *Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки, (17), 59-70.* Отримано з: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/apspp_2012_17_10.pdf

Палагнюк, Ю. В. (2021). Соціальна довіра до органів публічної влади як фактор розвитку громадянського суспільства.

Сакало, О. Є. (2021). Сьома хвиля світового дослідження цінностей (World Values Survey): історія, методологія та методика. *Актуальні проблеми філософії та соціології, (31), 69-73.* Отримано з: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e8f21efe-62fd-4e98-a3f9-d7d104609c34/content>

Степко, О. М. (2004). *Інформаційна діяльність ООН* (Doctoral dissertation, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка). Отримано з: <http://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/133336/129850>

Штомпка, П. (2020). *Соціологія. Аналіз суспільства*. Львів: Колір ПРО.
Отримано з: <https://sociology.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Пйотр-Штомпка.pdf>

Юськів, Б. (2009). Концепція і парадигми глобального управління. *Політичний менеджмент*, (1), 119-130. Отримано з: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/PoMe_2009_1_15.pdf

Advocacy News. (2025, 5 February). Egypt: Accept and implement UN member states' universal periodic review recommendations to cease serious human rights violations | ICJ. International Commission of Jurists. Отримано з: <https://www.icj.org/egypt-accept-and-implement-un-member-states-universal-periodic-review-recommendations-to-cess-serious-human-rights-violations/>

Albuloushi, N., & Algharaballi, E. (2014). Examining the influence of the cultural aspect of uncertainty avoidance on supply chain coordination. *Journal of Applied Business Research*, 30(3), 847-862. Отримано з: https://research.usq.edu.au/download/0f56e110338f5edde7fca2483ec80ba7c65da7f97ba4f499a9d950bf3908803b/389173/Albuloushi_Algharaballi_JABR_v30n3_PV.pdf

Aliriza, F. (2023, 28 лютого). Democratic pessimism in Tunisia. Middle East Institute. Отримано з: <https://www.mei.edu/publications/democratic-pessimism-tunisia>

Armed Forces Division, Government of Bangladesh. Position of Bangladesh in UN peace operation. Отримано з: <https://afd.gov.bd/un-peacekeeping/position-of-bangladesh-in-un-peace-operation?>

Arnold, C., Sapir, E., & Zapryanova, G. (2012). Trust in the institutions of the European Union: A cross-country examination. *Beyond Euro-Skepticism: Understanding Attitudes Towards the EU*, *European Integration Online Papers*,

Special Mini, (2). Отримано 3:
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2191428

Bourdieu, P. (2011). The forms of capital.(1986). *Cultural theory: An anthology*, 1(81-93), 949. Отримано 3:
https://www.google.com/books?hl=uk&lr=&id=O5uGEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA81&dq=bourdieu+The+Forms+of+Capital&ots=64AoC8A0Tn&sig=V0s9lmjBoagoBX_laJ_d3cGuOQQ

Brosius, A., Van Elsas, E. J., & De Vreese, C. H. (2019). Trust in the European Union: Effects of the information environment. *European journal of communication*, 34(1), 57-73.

Cole, L. M., & Cohn, E. S. (2016). Institutional trust across cultures: Its definitions, conceptualizations, and antecedents across Eastern and Western European Nations. *Interdisciplinary perspectives on trust: Towards theoretical and methodological integration*, 157-176. Отримано 3:
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-22261-5_9

Dellmuth, L. M., Scholte, J. A., & Tallberg, J. (2019). Institutional sources of legitimacy for international organisations: Beyond procedure versus performance. *Review of International Studies*, 45(4), 627–646. doi:10.1017/S026021051900007X

Diven, P. J., & Constantelos, J. (2011). The domestic foundations of confidence in the United Nations. *Peace Studies Journal*, 4(2), 1-23. Отримано 3:
[https://www.gvsu.edu/cms4/asset/54A33349-DDB5-9122-52D039391EF8BB6C/the-domestic-foundations-of-confidence-in-the-united-nations-by-polly-j.-diven-and-john-constantelos-1-23\(2\).pdf](https://www.gvsu.edu/cms4/asset/54A33349-DDB5-9122-52D039391EF8BB6C/the-domestic-foundations-of-confidence-in-the-united-nations-by-polly-j.-diven-and-john-constantelos-1-23(2).pdf)

Doktorova, D. S. (2014). Теоретичні підходи до розуміння поняття «довіра». *Sociological Studios*, (1 (4)), 50-62. Отримано 3:
https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/9606/1/socst_2014_1_9.pdf?form=MGOAV3

Drndarević, N., & Protić, S. (2020). Analysis of trust in Serbia: psychological and sociological implications. *Zbornik Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja*, 39(1), 7-25. Отримано з:

https://www.researchgate.net/publication/358942477_ANALYSIS_OF_TRUST_IN_SERBIA_PSYCHOLOGICAL_AND_SOCIOLOGICAL_IMPLICATIONS

Economic Times. (2024, February 1). Problem of affluence: Low official survey response rate. *The Economic Times*. Отримано з:

<https://economictimes.indiatimes.com/news/india/problem-of-affluence-low-official-survey-response-rate/articleshow/113531633.cms>

Economou, A., & Kollias, C. (2023). In NATO we trust (?): the Russian invasion of Ukraine and EU27 citizens' trust in NATO. *Peace economics, peace science and public policy*, 29(2), 129-144. Отримано з:

<https://www.degruyterbrill.com/document/doi/10.1515/peps-2023-0029/html>

Elshinnawi, M. (2022, May 31). Analyst: Libyans 'Lost Trust' in UN Over Division, Inaction. *VOA Africa*. Отримано з: <https://www.voafrica.com/a/libya-un-crisis/6597553.html>

Gerstein, B. & Karčić, H. (2025). The United Nations General Assembly Resolution on Srebrenica and the Struggle Against Genocide Denial. *Comparative Southeast European Studies*, 73(1), 3-35. Отримано з: <https://doi.org/10.1515/soeu-2025-0001>

Giddens, A. (2013). *Consequences of modernity*. Polity Press. Отримано з: https://www.academia.edu/39513431/The_Consequences_of_Modernity_by_Anthon_y_Giddens20190611_50174_1oixas2

Haerpfer, C., Inglehart, R., Moreno, A., Welzel, C., Kizilova, K., Diez-Medrano, J., Lagos, M., Norris, P., Ponarin, E., & Puranen, B. (Eds.). (2022). *World Values Survey: Round Seven - Country-Pooled Datafile Version 5.0*. JD Systems Institute & WVSA Secretariat. Отримано з: <https://doi.org/10.14281/18241.24>

Hudson, J. (2006). Institutional trust and subjective well-being across the EU. *Kyklos*, 59(1), 43-62.

Human Rights Watch. (2025, January 31). Egypt: UN review spotlights key rights concerns. Отримано з: <https://www.hrw.org/news/2025/01/31/egypt-un-review-spotlights-key-rights-concerns>

Kaasa, A., & Andriani, L. (2022). Determinants of institutional trust: the role of cultural context. *Journal of Institutional Economics*, 18(1), 45-65. Отримано з: <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-institutional-economics/article/determinants-of-institutional-trust-the-role-of-cultural-context/DDDB2FD6AEAE556A19E3E5394A86FC05>

Karim, M. S. (2020). Bangladesh's approach to UN peacekeeping: Principles and practices. *Development Policy Review*, 39(S1), O66–O84. Отримано з: <https://doi.org/10.1111/dpr.12520>

Kayyali, A.-W. (2020, June 23). The Arab world's trust in government and the perils of generalization. *Arab Barometer*. Отримано з: <https://www.arabbarometer.org/2020/06/the-arab-worlds-trust-in-government-and-the-perils-of-generalization/>

Kim, H. H. (2012). Determinants of individual trust in global institutions: The role of social capital and transnational identity. *Sociology Mind*, 2(03), 272. Отримано з: https://www.scirp.org/pdf/SM20120300004_62181129.pdf

Krause, N. (2010). Religious involvement, gratitude, and change in depressive symptoms over time. *International Journal for the Psychology of Religion*, 19(3), 155–172.

Luhmann, N. (1979). *Trust and power*. John Wiley & Sons.

Ministry of Foreign Affairs of Vietnam. (2022, September 20). Vietnam affirms commitment to United Nations peacekeeping operations. Отримано з: https://www.mofa.gov.vn/en/tt_baochi/tcbc/ns220920085954

Mishel, W., & Rose, R. (2001). What Are the Origins of Political Trust? Testing Institutional and Cultural Theories in Post-communist Societies. *Comparative Political Studies*, 34(1), 30-62. Отримано з: <https://doi.org/10.1177/0010414001034001002>

Osman, N. (2021, 18 March). Egypt faces backlash over response to UN criticism of human rights record. *Middle East Eye*. Отримано з: <https://www.middleeasteye.net/news/egypt-hits-out-un-statement-human-rights>

People's Army Newspaper. (2021, October 24). Vietnam – Trustworthy partner of U.N. Secretary-General Guterres. Отримано з: <https://en.qdnd.vn/foreign-affairs/multilateral-relations/vietnam-trustworthy-partner-of-u-n-secretary-general-guterres-538766>

Phan, X. D., & Nguyen, C. V. H. (2020, May 5). Vietnam's peacekeeping contributions: Drivers and prospects (ISEAS Perspective No. 2020/46). ISEAS–Yusof Ishak Institute. Отримано з: <https://www.iseas.edu.sg/articles-commentaries/iseas-perspective/2020-46-vietnams-peacekeeping-contributions-drivers-and-prospects-by-phan-xuan-dung-and-nguyen-cao-viet-hung/>

Sasaki, Y., & Yamamura, E. (2017). Effects of selective exposure and political polarization on political knowledge: Evidence from Japan. *Nihon Seiji Gakkai Nenpō* (Annals of the Japanese Political Science Association), 68(1), 159–178. Отримано з: https://doi.org/10.7218/nenpouseijigaku.68.1_159

Simmel, G. (2013). *Soziologie. Untersuchungen über die Formen der Vergesellschaftung*. 7. Duncker & Humblot. Отримано з: <https://doi.org/10.3790/978-3-428-53725-9>

Sztompka, P. (2003). *Trust: A sociological theory*. Cambridge university press.

Thuzar, M. (2023, March 9). The struggle for international recognition: Myanmar after the 2021 coup. *Fulcrum*. Отримано з: <https://fulcrum.sg/the-struggle-for-international-recognition-myanmar-after-the-2021-coup/>

Torgler, B. (2007). Trust in international organizations: An empirical investigation focusing on the United Nations.

Ukraine | World Bank Open Data. World Bank Open Data. Отримано з: <https://data.worldbank.org/country/Ukraine>

United Nations. Charter of the United Nations: Full text. United Nations. Отримано з: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/full-text>

United Nations Department of Political and Peacebuilding Affairs. Myanmar. United Nations. Отримано з: <https://dppa.un.org/en/myanmar>

United Nations Myanmar. (2024, March 19). Myanmar: Dire humanitarian and human rights situation compounded by the military's restrictions on aid. Отримано з: <https://myanmar.un.org/en/238761-myanmar-dire-humanitarian-and-human-rights-situation-compounded-military%E2%80%99s-restrictions-aid>

United Nations Myanmar. (2024, March 19). Myanmar: Dire humanitarian and human rights situation compounded by the military's restrictions on aid. Отримано з: <https://myanmar.un.org/en/238761-myanmar-dire-humanitarian-and-human-rights-situation-compounded-military%E2%80%99s-restrictions-aid>

United Nations. (2013, January 25). Report of the Special Rapporteur on the situation of human rights defenders: Mission to Tunisia (A/HRC/22/47/Add.2). United Nations Human Rights Council. Отримано з: <https://documents.un.org/doc/undoc/gen/g13/103/63/pdf/g1310363.pdf>

United Nations. Charter of the United Nations: Full text. United Nations. Отримано з: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/full-text>

United Nations. Sustainable Development Goals. United Nations. Отримано з: <https://sdgs.un.org/goals>

United Nations. Sustainable Development Goals. United Nations. Отримано з: <https://sdgs.un.org/goals>

United Nations. Bangladesh. UN News. <https://news.un.org/en/tags/bangladesh>

VnExpress. (2019, June 8). Vietnam elected non-permanent UN Security Council member for 2020-2021 term. Отримано 3: <https://e.vnexpress.net/news/news/vietnam-elected-non-permanent-un-security-council-member-for-2020-2021-term-3935313.html>

World Bank Group. (2022, 10 листопада). Tunisia systematic country diagnostic: Rebuilding trust and meeting aspirations for more prosperity and inclusion. World Bank. Отримано 3: <https://www.worldbank.org/en/country/tunisia/publication/tunisia-systematic-country-diagnostic-rebuilding-trust-and-meeting-aspirations-for-more-prosperity-and-inclusion>

World Values Survey Association. (2020). *World Values Survey Wave 7 (2017-2020): Technical Report*. Отримано 3: <https://www.worldvaluessurvey.org/WVSContents.jsp?CMSID=WVS7PRO&CMSID=S7PRO>

World Values Survey Association. (2020). *World Values Survey, Wave 7 (2017-2020)* [Dataset]. International Household Survey Network. Отримано 3: <https://catalog.ihsn.org/catalog/12279>

ДОДАТОК А

Оцінки параметрів кластеризації країн за рівнем довіри

Початкові кластерні центри

	Кластер		
	1	2	3
Середнє балансу довіри	-,93	,80	-,06

Історія ітерацій^а

Ітерація	Зміни в центрах кластерів		
	1	2	3
1	,221	,289	,031
2	,152	,089	,033
3	,038	,013	,024
4	,000	,000	,000

а. Збіжність досягнута завдяки відсутності або незначній зміні центрів кластерів.

Максимальна абсолютна зміна координат для будь-якого центру становить 0,000. Поточна ітерація — 4. Мінімальна відстань між початковими центрами — 0,863.

Остаточні центри кластерів

	Кластер		
	1	2	3
Середнє балансу довіри	-,51	,41	,03

Відстань між кінцевими центрами

Кластер	скупчень		
	1	2	3
1		,927	,540
2	,927		,388
3	,540	,388	

**Кількість випадків у
кожному кластері**

Кластер	1	19,000
	2	16,000
	3	30,000
Дійсні		65,000
Пропуски		1,000

ДОДАТОК Б

Показники узгодженості змінних у межах індексу асоціативної довіри

Підсумок зведеної обробки

	N	%
Випадки Дійсні	14250,5703460	77,8
	30	
Виключені ^а	4073,42967202	22,2
	7	
Загалом	18324,0000180	100,0
	57	

Зважено змінною Weight

а. Видалення по списку на основі всіх змінних у процедурі.

Статистика надійності

Альфа Кронбаха	Кількість елементів
,835	3

Статистика за пунктами

	Середнє значення	Стандартне відхилення	Кількість спостережень
Довіра: Міжнародний Валютний Фонд	2,4505	,95252	14250,57
Довіра: Світовий Банк	2,5841	,99708	14250,57
Довіра: Світова Організація Торгівлі	2,5561	,96284	14250,57

Скорегована кореляція пунктів із підсумковою шкалою

	Середнє значення шкали, якщо елемент видалено	Дисперсія масштабу, якщо елемент видалено	Скоригована кореляція пункту з підсумковою шкалою	Альфа Кронбаха, якщо елемент видалено
Довіра: Міжнародний Валютний Фонд	5,1402	3,161	,682	,785
Довіра: Світовий Банк	5,0066	2,901	,731	,735

Довіра: Світова Організація Торгівлі	5,0346	3,145	,675	,791
--	--------	-------	------	------

Показники шкали

Середнє значення	Дисперсія шкали	Середнє відхилення	Кількість спостережень
7,5907	6,379	2,52568	3

ДОДАТОК В

Таблиця Д.2.2.В. Наявність даних за загальним показником довіри до ООН та індикаторами оцінки її діяльності

Країна	Загальний показник довіри до ООН (Q83)	Індикатори оцінки діяльності ООН (Q291UN1 – Q291UN6)
<i>Австралія</i>	+	-
<i>Андорра</i>	+	-
<i>Аргентина</i>	+	-
<i>Вірменія</i>	+	-
<i>Бангладеш</i>	+	-
<i>Болівія</i>	+	-
<i>Бразилія</i>	+	-
<i>Великобританія</i>	+	-
<i>Венесуела</i>	+	+
<i>В'єтнам</i>	+	+
<i>Гватемала</i>	+	-
<i>Гонконг</i>	+	-
<i>Греція</i>	+	-
<i>Еквадор</i>	+	-
<i>Ефіопія</i>	+	-
<i>Єгипет</i>	+	-
<i>Зімбабве</i>	+	-
<i>Індія</i>	+	-
<i>Індонезія</i>	+	-
<i>Ірак</i>	+	-
<i>Іран</i>	+	+
<i>Йорданія</i>	+	-

Продовження Таблиці Д.2.2.В

<i>Казахстан</i>	+	-
<i>Канада</i>	+	-
<i>Кенія</i>	+	+
<i>Киргизстан</i>	+	+
<i>Кіпр</i>	+	-
<i>Колумбія</i>	+	-
<i>Лівія</i>	+	+
<i>Ліван</i>	+	-
<i>Макао</i>	+	-
<i>Малайзія</i>	+	-
<i>Мальдіви</i>	+	+
<i>Мексика</i>	+	-
<i>Монголія</i>	+	-
<i>Марокко</i>	+	+
<i>М'янма</i>	+	+
<i>Нігерія</i>	+	-
<i>Нідерланди</i>	+	-
<i>Нікарагуа</i>	+	+
<i>Німеччина</i>	+	-
<i>Нова Зеландія</i>	+	-
<i>Пакистан</i>	+	-
<i>Перу</i>	+	-
<i>Південна Корея</i>	+	-
<i>Північна Ірландія</i>	+	-
<i>Пуерто-Рико</i>	+	-
<i>Росія</i>	+	-
<i>Румунія</i>	+	-
<i>Сербія</i>	+	-

Продовження Таблиці Д.2.2.В

<i>Сінгапур</i>	+	-
<i>Словаччина</i>	+	-
<i>Сполучені Штати</i>	+	-
<i>Таджикистан</i>	+	+
<i>Тайвань</i>	+	-
<i>Таїланд</i>	+	-
<i>Туніс</i>	+	-
<i>Туреччина</i>	+	-
<i>Узбекистан</i>	+	-
<i>Україна</i>	+	+
<i>Уругвай</i>	+	-
<i>Філіппіни</i>	+	+
<i>Чехія</i>	+	-
<i>Чилі</i>	+	-
<i>Японія</i>	+	-

ДОДАТОК Г

Таблиця Д.2.2.Г. Описові статистики балансу довіри до ООН та частка відповідей «не знаю» для різних країн

Країна	Середнє значення балансу довіри	Стандартне відхилення	Частка відповідей «не знаю», %
<i>Австралія</i>	0,09	0,99	0,00
<i>Андорра</i>	-0,02	1,00	0,00
<i>Аргентина</i>	-0,41	0,91	18,91
<i>Вірменія</i>	-0,29	0,96	7,63
<i>Бангладеш</i>	0,53	0,85	20,88
<i>Болівія</i>	-0,56	0,83	23,63
<i>Бразилія</i>	0,02	1,00	27,27
<i>Великобританія</i>	0,12	0,99	5,46
<i>Венесуела</i>	-0,47	0,88	0,00
<i>В'єтнам</i>	0,80	0,60	10,67
<i>Гватемала</i>	-0,46	0,89	0,00
<i>Гонконг</i>	0,12	0,99	6,27
<i>Греція</i>	-0,38	0,98	4,02
<i>Еквадор</i>	-0,11	0,99	5,01
<i>Ефіопія</i>	0,29	0,96	26,37
<i>Єгипет</i>	-0,93	0,38	50,96
<i>Зімбабве</i>	0,32	0,95	4,70
<i>Індія</i>	0,39	0,92	44,50
<i>Індонезія</i>	0,37	0,93	4,75
<i>Ірак</i>	-0,47	0,88	12,54
<i>Іран</i>	-0,07	1,00	2,68
<i>Йорданія</i>	-0,62	0,79	28,01

Продовження Таблиці Д.2.2.Г

<i>Казахстан</i>	0,30	0,95	11,32
<i>Канада</i>	0,14	0,99	0,00
<i>Кенія</i>	0,35	0,94	3,83
<i>Киргизстан</i>	0,31	0,95	8,58
<i>Кіпр</i>	-0,24	0,97	6,40
<i>Колумбія</i>	-0,43	0,91	9,67
<i>Лівія</i>	-0,71	0,70	8,73
<i>Ліван</i>	-0,63	0,77	2,44
<i>Макао</i>	0,49	0,87	0,00
<i>Малайзія</i>	0,11	0,99	0,30
<i>Мальдіви</i>	0,15	0,99	0,97
<i>Мексика</i>	-0,23	0,97	7,77
<i>Монголія</i>	0,03	1,00	19,78
<i>Марокко</i>	-0,41	0,91	0,00
<i>М'янма</i>	0,60	0,80	0,00
<i>Нігерія</i>	0,16	0,99	11,43
<i>Нідерланди</i>	0,02	1,00	12,57
<i>Нікарагуа</i>	-0,44	0,90	0,00
<i>Німеччина</i>	0,00*	1,00	7,53
<i>Нова Зеландія</i>	0,09	1,00	12,68
<i>Пакистан</i>	0,03	1,00	22,27
<i>Перу</i>	-0,32	0,95	10,18
<i>Південна Корея</i>	0,40	0,92	0,00
<i>Північна Ірландія</i>	0,14	0,99	8,33
<i>Пуерто-Рико</i>	-0,03	1,00	0,00
<i>Росія</i>	-0,44	0,90	17,57
<i>Румунія</i>	-0,14	0,99	11,69
<i>Сербія</i>	-0,66	0,76	5,12

Продовження Таблиці Д.2.2.Г

<i>Сінгапур</i>	0,07	1,00	19,55
<i>Словаччина</i>	-0,00**	1,00	5,52
<i>Сполучені Штати</i>	-0,11	0,99	0,08
<i>Таджикістан</i>	0,33	0,94	21,75
<i>Тайвань</i>	0,02	1,00	7,36
<i>Таїланд</i>	0,22	0,98	22,75
<i>Туніс</i>	-0,82	0,57	12,32
<i>Туреччина</i>	-0,33	0,95	5,00
<i>Узбекистан</i>	0,44	0,90	0,00
<i>Україна</i>	0,19	0,98	22,48
<i>Уругвай</i>	-0,05	1,00	10,32
<i>Філіппіни</i>	0,47	0,88	0,17
<i>Чехія</i>	0,15	0,99	5,18
<i>Чилі</i>	-0,06	0,99	9,27
<i>Японія</i>	0,21	0,98	30,68

* значення дорівнює 0,0007

** значення дорівнює -0,0035

ДОДАТОК Д

Таблиця Д.2.3.Д. Параметри факторного аналізу для показників оцінки ефективності ООН для різних країн

Країни	КМО	Bartless's	Міжпунктова кореляція	Альфа Кронбаха	Стандартне відхилення (середнє по усіх)
Венесуела	0,829	$p < 0,0001$	0,294	0,721	1,09
В'єтнам	0,863	$p < 0,0001$	0,640	0,915	1,62
Ефіопія	0,915	$p < 0,0001$	0,801	0,96	2,18
Зімбабве	0,82	$p < 0,0001$	0,536	0,877	1,56
Іран	0,749	$p < 0,0001$	0,218	0,621	1,3
Кенія	0,825	$p < 0,0001$	0,492	0,855	1,56
Киргизстан	0,856	$p < 0,0001$	0,628	0,91	2,1
Лівія	0,806	$p < 0,0001$	0,534	0,868	1,68
Мальдіви	0,921	$p < 0,0001$	0,813	0,963	1,35
Марокко	0,618	$p < 0,0001$	0,198	0,597	1,13
М'янма	0,762	$p < 0,0001$	0,213	0,63	1,18
Нікарагуа	0,776	$p < 0,0001$	0,253	0,671	0,91
Таджикистан	0,896	$p < 0,0001$	0,660	0,918	1,08
Україна	0,89	$p < 0,0001$	0,713	0,937	2,07
Філіппіни	0,676	$p < 0,0001$	0,220	0,623	0,9

ДОДАТОК Е

Таблиця Д.2.1.Е. Кореляційна матриця індикаторів ефективності ООН для різних країн

Країна	1—2	1—3	1—4	1—5	1—6	2—3	2—4	2—5	2—6	3—4	3—5	3—6	4—5	4—6	5—6
Нікарагуа	0,299	-0,107	0,544	0,396	0,501	0,166	0,282	0,27	0,28	-0,073	-0,036	-0,07	0,431	0,536	0,628
Венесуела	0,605	-0,131	0,606	0,381	0,529	-0,118	0,521	0,318	0,477	-0,168	-0,107	-0,154	0,37	0,563	0,638
Україна	0,646	0,542	0,576	0,543	0,494	0,612	0,603	0,585	0,576	0,668	0,579	0,527	0,621	0,571	0,653
Кенія	-0,001	0,13	0,44	0,437	0,493	0,451	-0,011	0,192	0,073	-0,011	0,165	0,027	0,319	0,532	0,546
Ефіопія	0,011	0,286	0,596	0,522	0,634	0,433	0,084	0,111	0,066	0,256	0,355	0,327	0,46	0,628	0,621
Зімбабве	-0,274	-0,21	0,501	0,435	0,524	0,566	-0,236	-0,142	-0,233	-0,253	-0,121	-0,225	0,432	0,531	0,636
Марокко	0,129	0,081	0,482	0,228	0,316	0,534	0,199	0,196	0,142	0,152	0,169	0,149	0,382	0,361	0,524
Лівія	-0,331	-0,165	0,483	0,39	0,504	0,556	-0,216	-0,169	-0,223	-0,269	-0,182	-0,179	0,438	0,521	0,573
Іран	-0,473	-0,259	0,496	0,388	0,521	0,419	-0,447	-0,347	-0,391	-0,494	-0,23	-0,244	0,337	0,427	0,636
Таджикистан	0,733	0,747	0,676	0,64	0,636	0,744	0,741	0,633	0,693	0,751	0,683	0,702	0,653	0,728	0,754
Киргизстан	-0,13	-0,062	0,551	0,368	0,54	0,64	-0,039	0,03	-0,044	0,01	0,059	-0,032	0,437	0,594	0,633
М'янма	-0,181	-0,14	0,601	0,56	0,586	0,538	-0,151	-0,132	-0,081	-0,105	-0,038	-0,064	0,603	0,646	0,705
Мальдіви	0,737	0,654	0,575	0,517	0,53	0,72	0,68	0,565	0,648	0,701	0,58	0,626	0,532	0,622	0,749
В'єтнам	-0,201	-0,122	0,633	0,307	0,56	0,4	-0,144	0,055	-0,142	-0,059	0,087	-0,059	0,372	0,632	0,458
Філіппіни	0,056	0,198	0,411	0,188	0,496	0,334	0,017	0,253	0,043	0,208	0,194	0,209	0,165	0,533	0,255

ДОДАТОК Ж

Таблиця Д.2.3.Ж. Показники внутрішньої узгодженості та соціального контексту для різних країн

Країна	Average inter-item correlation (міжпунктова кореляція)	Альфа Кронбаха	Стандартне відхилення (середнє по усіх)	ІЛР
Нікарагуа	0,253	0,671	0,91	0,651
Венесуела	0,294	0,721	1,09	0,726
Україна	0,713	0,935	1,07	0,75
Кенія	0,492	0,855	1,14	0,579
Ефіопія	0,801	0,96	1,15	0,47
Зімбабве	0,536	0,877	1,02	0,563
Марокко	0,198	0,597	1,12	0,676
Лівія	0,534	0,868	1,08	0,708
Іран	0,218	0,621	1,04	0,797
Таджикистан	0,660	0,918	1,08	0,656
Киргизстан	0,628	0,91	1,13	0,674
М'янма	0,213	0,63	1,02	0,584
Мальдіви	0,813	0,963	1,08	0,719
В'єтнам	0,640	0,915	0,83	0,693
Філіппіни	0,220	0,623	0,89	0,712

ДОДАТОК 3

Таблиця Д.2.3.3.1. Обернені факторні навантаження індикаторів для країн з диференційованою оцінкою ефективності ООН

Країни	Організація Об'єднаних Націй: Загалом, ООН компетентна та ефективна	Організація Об'єднаних Націй: ООН зазвичай погано виконує свої обов'язки	Організація Об'єднаних Націй: ООН зазвичай діє у власних інтересах	Організація Об'єднаних Націй: ООН прагне зробити все можливе, щоб служити світу	Організація Об'єднаних Націй: ООН загалом вільна від корупції	Організація Об'єднаних Націй: Робота ООН є відкритою та прозорою
Зімбабве	0,696	0,858	0,885	0,724	0,844	0,864
Іран	0,457	-0,574	-0,892	0,786	0,907	0,884
Кенія	0,769	0,843	0,839	0,745	0,709	0,809
Лівія	0,724	0,842	0,87	0,736	0,797	0,857
Мальдіви	0,81	0,88	0,868	0,839	0,785	0,844
Марокко	0,714	0,871	0,886	0,788	0,708	0,796
М'янма	0,694	0,854	0,866	0,794	0,823	0,866
Нікарагуа	0,772	0,549	0,901	-0,03	0,051	-0,028
Таджикистан	0,858	0,881	0,896	0,883	0,838	0,874
Філіппіни	0,78	0,856	0,667	0,797	0,575	0,828

Таблиця Д.2.3.3.2 Факторні навантаження індикаторів для країн з уніфікованою оцінкою ефективності ООН

Країни	Організація Об'єднаних Націй: Загалом, ООН компетентна та ефективна	Організація Об'єднаних Націй: ООН зазвичай погано виконує свої обов'язки	Організація Об'єднаних Націй: ООН зазвичай діє у власних інтересах	Організація Об'єднаних Націй: ООН прагне зробити все можливе, щоб служити світу	Організація Об'єднаних Націй: ООН загалом вільна від корупції	Організація Об'єднаних Націй: Робота ООН є відкритою та прозорою
Венесуела	0,797	0,748	-0,263	0,805	0,671	0,82
В'єтнам	0,759	0,803	0,827	0,828	0,662	0,845

Продовження Таблиці Д.2.3.3.2

Ефіопія	0,847	0,924	0,735	0,81	0,745	0,88
Киргизстан	0,721	0,882	0,881	0,793	0,78	0,862
Україна	0,791	0,832	0,809	0,847	0,824	0,811

ДОДАТОК К

Таблиця Д.2.4.К.1. Параметри біноміальної регресії для Нікарагуа

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,013	2,754	0.000	2,304	3,291
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	0,019	1,019	0,937	0,638	1,629
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	0,019	1,037	0,883	0,640	1,680
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	0,133	1,142	0,608	0,687	1,899
Освіта (початкова)	-0,233	0,792	0,188	0,561	1,120
Освіта (середня)	-0,425	0,653	0,040	0,436	0,980
Рівень доходу (низький)	0,333	1,396	0,144	0,892	2,183
Рівень доходу (середній)	-0,138	0,871	0,528	0,567	1,338

Таблиця Д.2.4.К.2. Параметри біноміальної регресії для Венесуели

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,157	3,179	0,000	2,577	3,923
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,438	0,645	0,119	0,372	1,120

Продовження Таблиці Д.2.4.К.2

Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,316	0,729	0,257	0,422	1,260
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,092	0,913	0,754	0,514	1,619
Освіта (початкова)	-0,352	0,702	0,54	0,490	1,006
Освіта (середня)	-0,247	0,781	0,177	0,546	1,118
Рівень доходу (низький)	-0,264	0,768	0,387	0,423	1,396
Рівень доходу (середній)	-0,518	0,596	0,070	0,340	1,043

Таблиця Д.2.4.К.3. Параметри біноміальної регресії для України

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,395	4,036	0,000	3,179	5,123
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,949	0,387	0,011	0,186	0,807
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,390	0,677	0,273	0,337	1,360
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,211	0,809	0,558	0,399	1,642
Освіта (початкова)	-0,539	0,583	0,056	0,335	1,015
Освіта (середня)	-0,122	0,885	0,526	0,607	1,291

Продовження Таблиці Д.2.4.К.3

Рівень доходу (низький)	-0,012	0,988	0,973	0,494	1,977
Рівень доходу (середній)	0,079	1,083	0,811	0,565	2,076

Таблиця Д.2.4.К.4. Параметри біноміальної регресії для Кенії

Змінна	В	exp(В)	р-значення	95% CI	
				Lower	Upper
Асоціативна довіра	0,803	2,233	0,000	1,874	2,659
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,353	0,702	0,091	0,467	1,058
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,210	0,811	0,291	0,550	1,197
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	0,069	1,072	0,729	0,723	1,589
Освіта (початкова)	-0,056	0,946	0,759	0,664	1,348
Освіта (середня)	0,110	1,116	0,512	0,804	1,549
Рівень доходу (низький)	0,092	1,097	0,750	0,622	1,935
Рівень доходу (середній)	0,027	1,028	0,919	0,606	1,743

Таблиця Д.2.4.К.5. Параметри біноміальної регресії для Ефіопії

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,350	3,859	0,000	3,033	4,911
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,387	0,679	0,233	0,360	1,282
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,612	0,542	0,120	0,250	1,173
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,444	0,641	0,181	0,334	1,230
Освіта (початкова)	-0,245	0,783	0,284	0,500	1,225
Освіта (середня)	-0,553	0,575	0,031	0,347	0,952
Рівень доходу (низький)	-0,183	0,832	0,589	0,428	1,619
Рівень доходу (середній)	-0,182	0,833	0,556	0,454	1,529

Таблиця Д.2.4.К.6. Параметри біноміальної регресії для Зімбабве

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,020	2,772	0,000	2,291	3,354
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,818	0,441	0,01	0,277	0,703

Продовження Таблиці Д.2.4.К.6

Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,551	0,576	0,031	0,349	0,952
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,359	0,698	0,125	0,441	1,106
Освіта (початкова)	0,615	1,850	0,019	1,105	3,098
Освіта (середня)	0,457	1,580	0,086	0,938	2,661
Рівень доходу (низький)	-0,361	0,697	0,304	0,350	1,389
Рівень доходу (середній)	-0,523	0,593	0,135	0,298	1,178

Таблиця Д.2.4.К.7. Параметри біноміальної регресії для Марокко

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	3,467	32,052	0,000	21,592	47,580
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,001	0,999	0,997	0,470	2,121
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	0,126	1,135	0,702	0,594	2,167
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	0,383	1,467	0,225	0,790	2,724
Освіта (початкова)	-0,579	0,560	0,015	0,351	0,895
Освіта (середня)	-0,137	0,872	0,600	0,523	1,455

Продовження Таблиці Д.2.4.К.7

Рівень доходу (низький)	0,271	1,312	0,528	0,565	3,045
Рівень доходу (середній)	0,280	1,323	0,427	0,663	2,641

Таблиця Д.2.4.К.8. Параметри біноміальної регресії для Лівії

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI	
				Lower	Upper
Асоціативна довіра	1,365	3,9717	0,000	3,005	5,105
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-1,488	0,226	0,001	0,092	0,555
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,805	0,447	0,020	0,227	0,882
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,300	0,741	0,314	0,413	1,328
Освіта (початкова)	0,711	2,036	0,029	1,077	3,847
Освіта (середня)	-0,354	0,702	0,117	0,450	1,093
Рівень доходу (низький)	-0,371	0,690	0,308	0,338	1,407
Рівень доходу (середній)	-0,264	0,768	0,324	0,455	1,298

Таблиця Д.2.4.К.9. Параметри біноміальної регресії для Ірану

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	0,694	2,002	0,000	1,694	2,368
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	0,003	1,003	0,987	0,663	1,519
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	0,265	1,304	0,174	0,890	1,910
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,062	0,940	0,732	0,657	1,343
Освіта (початкова)	0,587	1,799	0,000	1,296	2,497
Освіта (середня)	0,090	1,095	0,510	0,836	1,433
Рівень доходу (низький)	0,211	1,235	0,411	0,747	2,043
Рівень доходу (середній)	0,253	1,288	0,312	0,789	2,104

Таблиця Д.2.4.К.10. Параметри біноміальної регресії для Таджикистану

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,332	3,788	0,000	2,974	4,826
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,138	0,871	0,658	0,474	1,602

Продовження Таблиці Д.2.4.К.10

Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,029	0,972	0,908	0,600	1,574
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,006	0,994	0,980	0,603	1,637
Освіта (початкова)	-0,573	0,564	0,033	0,333	0,955
Освіта (середня)	-0,223	0,800	0,195	0,572	1,121
Рівень доходу (низький)	0,395	1,484	0,364	0,633	3,482
Рівень доходу (середній)	-0,276	0,759	0,322	0,439	1,311

Таблиця Д.2.4.К.11. Параметри біноміальної регресії для Киргизстану

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,389	4,011	0,000	3,184	5,052
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,141	0,868	0,657	0,465	1,619
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,006	0,994	0,984	0,547	1,807
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	0,253	1,288	0,434	0,683	2,428
Освіта (початкова)	0,334	0,716	0,345	0,358	1,433
Освіта (середня)	0,008	0,992	0,959	0,723	1,361

Продовження Таблиці Д.2.4.К.11

Рівень доходу (низький)	-0,853	0,426	0,005	0,236	0,768
Рівень доходу (середній)	-0,283	0,753	0,271	0,455	1,248

Таблиця Д.2.4.К.12. Параметри біноміальної регресії для М'янми

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,134	3,108	0,000	2,524	3,827
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,367	0,693	0,182	0,405	1,187
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	0,008	1,008	0,981	0,523	1,942
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,064	0,938	0,752	0,628	1,399
Освіта (початкова)	0,604	1,830	0,010	1,153	2,903
Освіта (середня)	0,195	1,216	0,444	0,737	2,004
Рівень доходу (низький)	0,149	1,160	0,622	0,643	2,095
Рівень доходу (середній)	0,080	1,083	0,774	0,629	1,866

Таблиця Д.2.4.К.13. Параметри біноміальної регресії для Мальдів

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,140	3,127	0,000	2,503	3,906
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	0,219	1,245	0,426	0,726	2,137
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	0,429	1,536	0,138	0,872	2,706
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,243	0,784	0,409	0,440	1,398
Освіта (початкова)	-0,074	0,929	0,665	0,666	1,296
Освіта (середня)	-0,054	0,948	0,850	0,542	1,656
Рівень доходу (низький)	-0,362	0,696	0,199	0,401	1,210
Рівень доходу (середній)	-0,161	0,851	0,389	0,591	1,227

Таблиця Д.2.4.К.14. Параметри біноміальної регресії для В'єтнаму

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,019	2,771	0,000	1,775	4,324
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,576	0,562	0,199	0,234	1,352

Продовження Таблиці Д.2.4.К.14

Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,123	0,884	0,777	0,377	2,076
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	0,366	1,442	0,403	0,611	3,401
Освіта (початкова)	0,370	1,448	0,297	0,722	2,906
Освіта (середня)	0,232	1,261	0,454	0,687	2,316
Рівень доходу (низький)	-0,776	0,460	0,341	0,093	2,272
Рівень доходу (середній)	-0,756	0,469	0,309	0,109	2,015

Таблиця Д.2.4.К.15. Параметри біноміальної регресії для Філіппін

Змінна	B	exp(B)	p-значення	95% CI Lower	95% CI Upper
Асоціативна довіра	1,085	2,959	0,000	2,336	3,748
Інтерес до політики (зовсім не зацікавлений)	-0,219	0,803	0,455	0,452	1,427
Інтерес до політики (не дуже цікавлюсь)	-0,346	0,707	0,096	0,471	1,063
Інтерес до політики (цікавлюсь певною мірою)	-0,349	0,705	0,043	0,503	0,988
Освіта (початкова)	-0,225	0,798	0,279	0,531	1,200
Освіта (середня)	0,240	1,271	0,405	0,723	2,237

Продовження Таблиці Д.2.4.К.15

Рівень доходу (низький)	-0,193	0,824	0,536	0,447	1,519
Рівень доходу (середній)	-0,241	0,786	0,423	0,435	1,418